

Raiffeisen
BANK dd
Bosna i Hercegovina

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
ANNUAL REPORT

2016

Ključni pokazatelji

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina Monetarne vrijednosti u milionima EUR	2016.	2015.	Promjena
Bilans uspjeha			
Neto prihod od kamate nakon umanjenja vrijednosti i rezervisanja	44,0	54,8	80,4%
Neto prihod od provizije	35,0	32,4	108,0%
Poslovna dobit	7,1	7,4	96,5%
Opći administrativni troškovi	56,4	58,1	97,0%
Dobit prije poreza	31,2	38,4	81,1%
Dobit poslije poreza	26,9	34,3	78,4%
Bilans stanja			
Kredit i avansi bankama	94,4	77,6	121,7%
Kredit i avansi klijentima	1.068,2	1.052,8	101,5%
Depoziti od banaka	41,5	64,2	64,6%
Depoziti od klijenata	1.630,5	1.501,1	108,6%
Kapital (uklj. dobit)	266,0	270,6	98,3%
Ukupni bilans stanja	2.005,8	1.893,6	105,9%
Obavezne informacije			
Rizikom ponderisana aktiva	1.344,8	1.347,1	99,8%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	15,6%	15,2%	0,4 PP
Učinak			
Povrat na kapital (ROE) prije poreza	13,1%	15,2%	(2,03) PP
Povrat na kapital (ROE) nakon poreza	14,4%	13,5%	0,92 PP
Koeficijent trošak/prihod	53,3%	56,6%	(3,33) PP
Povrat na aktivu (ROA) prije poreza	1,6%	2,0%	0,44 PP
Resursi			
Broj zaposlenika	1.312	1.355	(3,2)%
Poslovne jedinice	96	94	2,1%

STRATEGIJA ODRŽIVOSTI

Upravljanje održivošću i društvena odgovornost su ključne komponente Raiffeisen identiteta i dio naše korporativne kulture. Odgovorno korporativno ponašanje u harmoniji sa okruženjem i društvom, ključno je za dugoročan ekonomski uspjeh.

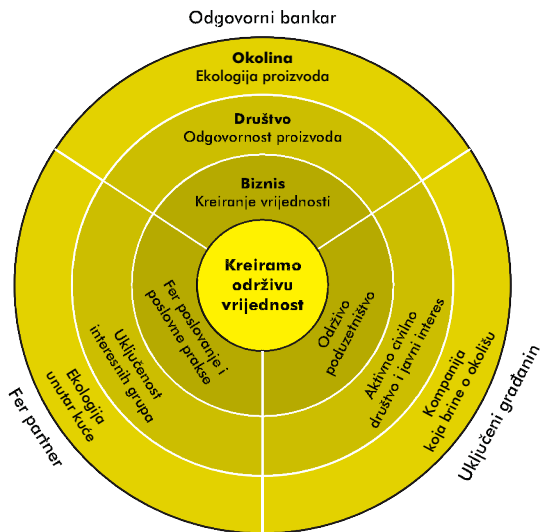
Strategija održivosti temelji se na tri stuba od kojih je prvi da je Raiffeisen grupacija odgovoran bankar koji se prilagođava novim uslovima i trendovima na bankarskom tržištu, te održava status odgovorne kompanije kroz svoje poslovanje, procese i proizvode.

Raiffeisen grupacija nastoji biti fer partner prema svim internim i eksternim interesnim skupinama, otvorena je u komunikaciji sa svojim klijentima, te ih pravovremeno obavještava o poslovanju Banke, što je drugi stub strategije održivosti.

Naposlijetku, treći stub predstavlja društvenu odgovornost Raiffeisen grupacije u okviru koje Raiffeisen banka podržava brojne projekte od značaja za lokalnu zajednicu, te daje doprinos brojnim kulturnim i edukativnim projektima.

Friedrich Wilhelm Raiffeisen, utemeljitelj Raiffeisen-a, je vjerovao da samo kroz volju da se uzajamno pomažemo možemo uspjeti, istovremeno prateći principe dobročinstva, zajedništva i solidarnosti. Njegov život je bio okarakterisan odgovornošću za zajednicu.

Sada, kao i ranije nastavljamo graditi snažan brend kombinujući i utjelovljujući načelo identiteta, samoupravljanja, održivosti, supsidijarnosti i poslovne etike zasnovane na solidarnosti.

Raiffeisen GALERIJA

U toku sedmogodišnje saradnje, u Raiffeisen GALERIJi postavljeno je ukupno osam zajedničkih i preko 45 individualnih izložbi.

U 2016. godini priliku da izlažu imali su: Amina Šečić (Odsjek kiparstvo), Denis Haračić (Odsjek grafika), Maida Garić (Odsjek slikarstvo), Adi Kubur (Odsjek grafički dizajn), te Emina Šalđić (Nastavnički odsjek).

JEDINSTVEN SPOJ UMJETNOSTI I BANKARSTVA

Dugogodišnja saradnja Raiffeisen banke i Akademije likovnih umjetnosti.

Društveno odgovorne aktivnosti Banke predstavljaju sastavni dio strategije održivosti Raiffeisen banke. Iste su realizovane kroz strategiju za sponzorstva i donacije, te podrazumijevaju podršku brojnim projektima od značaja za lokalnu zajednicu koji su prvenstveno usmjereni na djecu. Pored toga, u okviru svojih društveno odgovornih aktivnosti, Raiffeisen banka također daje doprinos i brojnim kulturnim i edukativnim projektima, a jedan od takvih projekata je i Raiffeisen GALERIJA.

Inicijativa za saradnju za kreiranjem izložbenog prostora u zgradi Centrale u Sarajevu potekla je od Raiffeisen banke u Bosni i Hercegovini. Riječ je o već poznatoj ideji, spoju bankarstva i umjetnosti, obzirom da je galerijski prostor u velikim svjetskim bankama već tradicionalno poznat koncept.

Naime, kroz projekat GALERIJE mladi umjetnici imaju mogućnost da svoje radove izlože u javnosti, te im je pružena podrška kroz marketinške aktivnosti Banke i korporativno komuniciranje. S druge strane Banka i njeni klijenti dobivaju mogućnost da u lijepom i kreativnom okruženju uživaju u umjetničkim djelima i budu podrška na njihovom putu ka uspjehu.

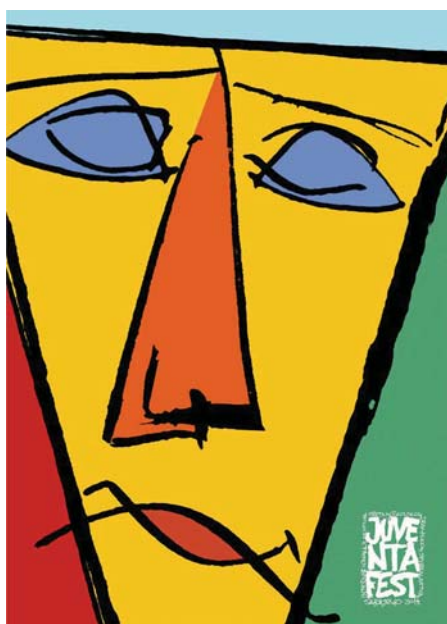
Svaka izložba je prodajnog karaktera, tako da posjetioci mogu dati svoj doprinos mladim umjetnicima kupovinom njihovih djela, stoga je posebno zadovoljstvo istaći da neka od umjetničkih djela već krasi domove svojih novih vlasnika.

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina svoje poslovanje temelji na strategiji održivosti koja je neizostavan dio poslovnih aktivnosti Raiffeisen Grupacije i koja obuhvata ekonomski, društveni i okolišni aspekt.

Adi Kubur

- Odsjek grafički dizajn
- Pobjednik je konkursa za vizuelni identitet Juventafesta, internacionalnog festivala srednjoškolskog dramskog stvaralaštva
- Na izložbi „Pišem ti bosančicom“ osvojio je drugu nagradu za grafički prikaz i razradu fonta bosančica

„Htio bih da se zahvalim Raiffeisen banci na ukazanom povjerenju, kako Akademiji likovnih umjetnosti, tako i prema meni, kao i na prilici da izlažem u jednom lijepom prostoru kao što je ovaj.“

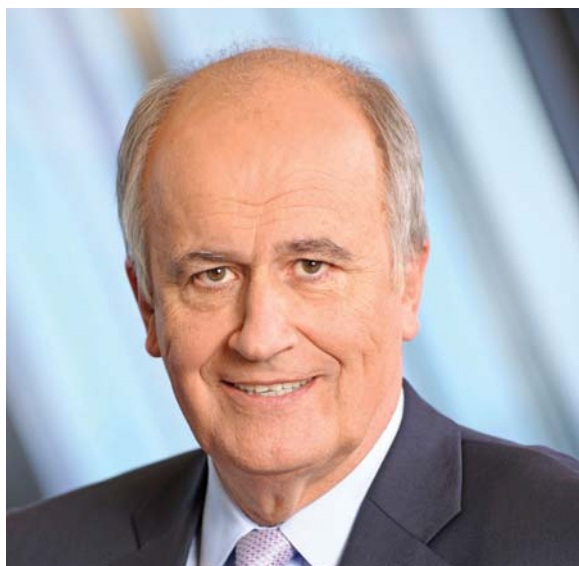

Raiffeisen osvrt

Izveštaj Nadzornog odbora	6
Predgovor predsjednika Uprave	7
Makroekonomski pregled	8
Raiffeisen Bank International	12
Raiffeisen <i>BANK</i> d.d. Bosna i Hercegovina	14
Uprava Banke	16
Organizaciona struktura Banke	18
Bilans stanja	20
Bilans uspjeha	21
Finansijski pokazatelji	22

Izvještaj Nadzornog odbora

Poštovane dame i gospodo,

finansijskom 2016. godinom dominirala su dva ključna pitanja: prvo, tržišno okruženje koje je, usljed izuzetno niskih kamatnih stopa i kontinuiranih, snažnih, regulatornih i političkih pritisaka, ostalo izazovno; drugo, početak procesa procjene spajanja RBI i RZB.

Nakon finansijske krize u 2008. godini, došlo je do značajnog povećanja zahtjeva za kapitaliziranošću banaka, a i nacionalna i internacionalna tijela pooštravaju svoje propise. U februaru 2015. godine realiziran je program transformacije, osmišljen za potrebe jačanja kapitalne osnove – s ciljem postizanja vrijednosti CET1 (fully loaded) od minimalno 12 procenata, pojednostavljivanja procesa i značajnog smanjenja troškova. Ostvarivši vrijednost pokazatelja CET1 (fully loaded) od 13.6 procenata, zaključno sa 31. decembrom 2016. godine, RBI postigla je ciljnu vrijednost brže nego što je očekivano.

Po završetku obimne procjene, Uprave i Nadzorni odbori RBI i RZB, 5. oktobra 2016. godine načelno su donijeli odluku o spajanju RBI i RZB. Ubjedljivom većinom glasova Skupština RBI odobrila je spajanje sa RZB na vanrednoj sjednici održanoj 24. januara 2017. godine. Spajanje stupa na snagu evidentiranjem istog u registar privrednih društava, koje bi trebalo biti završeno najkasnije krajem marta 2017. godine.

Snaga lica nastalog spajanjem bit će utemeljena na ranijim postignućima. Neka od njih su: geografska zastupljenost na privlačnim rastućim tržištima SIE, pozicioniranje među prvih pet banaka na 9 od ukupno 14 tržišta kao i stabilno poslovanje u Austriji. U fokusu će i dalje biti dugoročne veze sa klijentima na relevantnim lokalnim tržištima. Rješenja namijenjena zadovoljavanju potreba corporate klijenata, putem pristupa lokalnom tržištu i široko-rasprostranjene mreže, zajedno sa sveobuhvatnom ponudom retail proizvoda, putem višestrukih kanala distribucije u SIE, značajno utiču na naš cjelokupni fokus kao univerzalne banke usmjerene ka klijentima.

Kada je u pitanju Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina, zadovoljstvo mi je istaći da je 2016. godina završila sa veoma dobrim rezultatima, unatoč i dalje izazovnom i turbulentnom poslovnom okruženju.

Godina je obilježena sa dosta pozitivnih naznaka u oblasti provođenja ekonomske politike, obzirom da su vlasti Bosne i Hercegovine oficijelno podnijele aplikaciju za članstvo u Evropskoj uniji. Ugovoren je i novi, trogodišnji kreditni aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) čiji je primarni cilj da podrži reformske procese izložene kroz Reformsku agendu i pomogne zemlji u smjeru održavanja finansijske stabilnosti uz ubrzanje ekonomskog rasta i poboljšanje poslovnog okruženja, u zamjenu za veoma ambiciozan set reformi i ekonomskih mjera koji moraju biti provedeni.

Ključni pokazatelji bankarskog sektora pokazuju da je i u 2016. godini nastavljen trend održavanja visoke kapitalne stabilnosti, likvidnosti i poboljšanja kvaliteta aktive bankarskog sektora. Uprkos brojnim izazovima sa kojima se bankarstvo susreće u uvjetima negativnih kamatnih stopa na evropskom tržištu i drugih ograničavajućih faktora nastavljen je trend umjerenog rasta ovog sektora. Posebno mi je zadovoljstvo što je Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina ostvarila dobar poslovni rezultat koji je posljedica kontinuiranog prilagođavanja naše ponude, ali i procesa potrebama i zahtjevima naših klijenata.

Iskoristio bih ovu priliku da izrazim svoju zahvalnost svim uposlenicima Raiffeisen BANK Bosna i Hercegovina na njihovom naporom radu i neprekidnom nastojanju da usluže klijente i doprinesu kompletnoj Raiffeisen grupaciji.

U ime Nadzornog odbora,
Karl Sevela,
Predsjednik Nadzornog odbora

Predgovor Predsjednika Uprave

U ime Uprave Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina, zadovoljstvo mi je predstaviti naše poslovne rezultate za 2016. godinu u kojoj smo zabilježili uspješno poslovanje, te smo zadržali poziciju jedne od vodećih banka na bh. tržištu. Ovo je rezultat kontinuiranog prilagođavanja tržišnim uslovima, na koje smo uspjeli adekvatno odgovoriti, ali i uvođenja novih i inovativnih usluga i proizvoda koji odgovaraju potrebama naših cijenjenih klijenata. Dodatno, u godini koja je iza nas bili smo aktivni u kreditiranju te smo pored podrške građanstvu pružali podršku i ekonomiji.

Spomenuo bih i da se spremno suočavamo sa izazovima koje pred nas postavlja digitalna revolucija. Naime, kao i brojne druge industrije, i bankarstvo prolazi kroz značajne tehnološke promjene, prilagođavajući se novim izmjenama u okruženju te je u skladu s tim i Raiffeisen banka proširila i prilagodila svoju ponudu kroz nove, digitalne kanale komunikacije i poslovanja. Svjesni da tradicionalno bankarstvo više nije dovoljno, te da finansijske potrebe, ali i očekivanja naših klijenata sve više

rastu, među prvim smo bankama na tržištu koja je ponudila brojne inovativne finansijske proizvode. Klijenti, prihvaćanjem nove tehnologije, mijenjaju i željeni način komunikacije sa Bankom, stoga kontinuirano nastojimo pratiti ove trendove i ići u korak sa digitalnim dobom u kojem živimo. Na ovaj način, uvođenjem novih digitalnih kanala komunikacije i poslovanja, klijentima želimo pojednostaviti pristup našim proizvodima i uslugama.

U smislu ostvarenog ekonomskog rasta i zabilježenih kretanja u realnom sektoru BiH, možemo reći da je ostvaren nastavak trenda umjerenog rasta realnog bruto domaćeg proizvoda iz prethodne godine i to zahvaljujući uglavnom istim generatorima ekonomskog rasta kao što su izvoz i privatna potrošnja koji se ogledaju kroz rast izvozno orijentirane industrijske proizvodnje i poljoprivrede te rast trgovine na veliko i malo. Tako je u prva tri kvartala 2016. godine prema podacima Agencije za statistiku ostvaren realni rast BDP-a od 1,8% yoy sa vidljivim ubrzanjem rasta u Q3 kada je zabilježena najviša stopa rasta od 2,4% yoy.

U 2016. godini Banka je zadržala visok stepen likvidnosti i profitabilnosti a na šta ukazuje i ostvarena neto dobit od 52,5 miliona KM. Također, dodatna potvrda stabilnosti Banke jeste i njen kapital koji je na kraju protekle godine iznosio 520 miliona KM. Sa krajem 2016., ukupni depoziti iznosili su 3,18 milijardi KM, dok su krediti na kraju godine iznosili 2,08 milijardi KM. Aktiva banke u protekloj godini iznosila je 3,92 milijarde KM.

Dodatno, ponosan sam na činjenicu da smo se nastavili širiti i da smo u 2016. godini otvorili dvije nove poslovnice u Bosni i Hercegovini, te je naša poslovna mreža sa krajem godine brojala ukupno 96. poslovnica.

Želio bih da istaknem da nastavljamo poslovati u skladu sa našom strategijom održivosti te pratiti osnovne principe ove filozofije poslovanja: da smo odgovoran bankar, fer partner svojim klijentima, i uključeni građanin u segmentu društveno odgovornog poslovanja. U 2016. godini, Raiffeisen banka podržala je brojne projekte i rad udruženja čiji je fokus podrška djeci i osobama sa posebnim potrebama, a dodatno doprinos finansijskoj podršci koju Banka kao institucija izdvaja daju i volonterske aktivnosti naših zaposlenika na što sam iznimno ponosan.

Naš uspjeh prepoznali su i renomirani magazini Global Finance, Emea Finance i The Banker koji su Raiffeisen proglasili najboljom bankom u BiH.

U 2017. godini, imperativ našeg poslovanja će i dalje ostati kvalitet usluga koje nudimo našim klijentima. Posvjećenošću klijentima kojima nastojimo biti pouzdan finansijski partner će i dalje biti ključna poslovna filozofija tima Banke. I u periodu koji je pred nama ćemo pratiti tržišne trendove i nastojati da ponudu prilagodimo potrebama i očekivanjima naših klijenata. Vjerujem da će razvijena distribucijska infrastruktura naše banke, snažan brend ali i široka baza klijenata dodatno učvrstiti našu jaku poziciju na bh. tržištu.

Karlheinz Dobnigg,
predsjednik Uprave

Makroekonomski pregled

Već na početku 2016. godine kreatori ekonomskih politika na obje strane Atlantika dali su dosta jasne naznake da će godinu obilježiti nastavak ciklusa ultra-ekspanzivne monetarne politike iz prethodnih godina u cilju daljnjeg oživljavanja ekonomskog momentuma i rasta u uslovima i dalje značajne geopolitičke neizvjesnosti, prijetjećeg pritiska deflacije u okruženju, istorijski niskih cijena nafte i energenata na svjetskim tržištima te i dalje visoke stope nezaposlenosti u euro zoni. Stoga je Evropska centralna banka (u daljnjem tekstu: ECB) već u martu 2016. godine, donijela odluku o dodatnom smanjenju baznih kamatnih stopa na nove istorijske minimume pa je bazna kamatna stopa refinanciranja za banke snižena na rekordnih 0,0 procenata, depozitna stopa na -0,40 procenata te marginalna kreditna stopa spuštana na 0,25 procenata. Čelnici ECB-a jasno su komunicirali cijelu godinu da će ovako nizak nivo kamatnih stopa biti zadržan najkraće čak do kraja prvog polugodišta 2017. godine, a da će stimulatívni program "kvantitativnog opuštanja" kroz mjesečne kupovine ECB-a na tržištima obveznica u vrijednosti od 80 milijardi eura mjesečno također potrajati kroz cijelu godinu, omogućavajući dodatnu likvidnost i niže troškove zaduživanja za kompanije i domaćinstva kao ključne poluge pokretanja ekonomske aktivnosti.

S druge strane Atlantika, u Sjedinjenim američkim državama (SAD), Američka centralna banka Federalne rezerve (FED) je također usprkos drugačijim tržišnim očekivanjima, uspjela zadržati i dalje vrlo niske referentne kamatne stope čak i u uslovima veoma snažnog ekonomskog rasta te dostignutog cilja pune zaposlenosti, budući da je targetirana stopa inflacije i dalje bila značajno ispod očekivanja FED-a. Stoga FED tek krajem godine podiže bazne kamatne stope za 0,25 procenata odnosno na prosječan nivo od 0,50 procenata što je značajno sporiji trend podizanja kamatnih stopa od očekivanja tržišnih učesnika početkom godine.

Sa ovakvom postavkom globalnih kreatora ekonomskih politika koji određuju uslove kretanja kamatnih stopa na bankarskom tržištu i kretanja na svjetskim finansijskim tržištima, ne iznenađuje činjenica da su prethodnu godinu obilježili novi rekordno niski nivoi kamatnih stopa na međubankarskom tržištu pa je šestomjesečni EURIBOR kao osnovi pokazatelj troška financiranja banaka i privatnog sektora dostigao nove istorijske minimume i ušao u negativno područje po prvi put sa prosječnom vrijednosti od -0,20 procenata u 2016. godini. Evropski bankarski sektor nalazi se u veoma specifičnom okruženju negativnih kamatnih stopa i konstantnih pritisaka na pad kamatnih marži što traži nova rješenja i stalnu prilagodbu poslovnog modela komercijalnih banaka u ovakvom okruženju.

Pored pada kamatnih stopa godinu je obilježio i nastavak trenda snažnog američkog dolara u odnosu na euro (sa prosječnom vrijednosti EUR/USD od 1,10) uz značajan oporavak i rast tržišta kapitala u uslovima sve pozitivnijeg ekonomskog i poslovnog okruženja. Stoga ne iznenađuje nastavak trenda solidnog ekonomskog rasta kako evropske tako i američke ekonomije, sa zabilježenim stopama realnog ekonomskog rasta od 1,7 procenata yoy u slučaju ekonomije jedinstvenog valutnog područja eura, u odnosu na nešto sporiji rast američke ekonomije od 1,6 procenata yoy osobito poredeći sa stopama rasta prethodne godine kada je iznosio 2,6 procenata yoy.

S druge strane značajno olakšanje u smislu daljnjih pritisaka deflacije po razvoj svjetske ekonomije desio se nakon istorijskog dogovora početkom decembra između OPEC i ne-OPEC članica o značajnom smanjenju dnevne proizvodnje za gotovo 1,7 miliona barela dnevno, što se odmah odrazilo na kretanja cijena nafte na svjetskom tržištu. Tako je samo u decembru cijena nafte porasla za gotovo 20 procenata, dok je prosječna cijena nafte u Q4 dostigla vrijednost od čak 57 USD po barelu u odnosu na prosjek prethodnih kvartala u 2016. godini od 44,3 USD.

U smislu događaja koji bi mogli značajnije utjecati u narednom srednjoročnom periodu na globalna ekonomska kretanja i perspektivu su zasigurno referendum o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije (tzv. BREXIT) održan u junu 2016. godine te neočekivani rezultat američkih izbora održanih u novembru koji je imao za rezultat izbor gosp. Donalda Trumpa kao novog američkog predsjednika za naredni četverogodišnji period. Sa ova dva političko-ekonomska događaja unosi se značajan nivo neizvjesnosti u srednjoročni period, budući da je efekte BREXIT-a i dalje vrlo teško u potpunosti procijeniti u smislu uticaja na kretanja ekonomije Evropske unije i eura, a da dolazak predsjednika Trumpa donosi veoma velike rizike u smislu eventualnog uvođenja protekcionističke politike vanjske trgovine SAD-a i niza mjera u ovom smjeru koje bi mogle imati veoma značajne dalekosežne posljedice na globalnu trgovinu i ekonomiju. Tu su još i mnoge druge nepoznanice vezane za druge elemente njegove unutrašnje ekonomske politike koje bi mogle imati značajne posljedice na ekonomska kretanja SAD-a i ostatka svijeta.

Za Bosnu i Hercegovinu (BiH) 2016. godina započela je sa dosta pozitivnih naznaka u smislu smjera provođenja ekonomske politike, budući da su vlasti BiH oficijelno podnijele aplikaciju za članstvo u Evropskoj uniji sredinom februara, nakon gotovo osam godina zastoja u procesu evropskih integracija zemlje, što je bio jasan pozitivan odgovor EU na usvajanje Reformske agende i ponovno započeti ciklus reformskih procesa u zemlji. BiH vlasti započele su godinu i nastavkom pregovora novog ekstenzivnijeg kreditnog aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) čiji bi primarni cilj bio da podrži te dalje formalizira reformske procese izložene kroz Reformsku agendu i po-

mogne zemlji u smjeru održavanja ekonomske i fiskalne stabilnosti uz ubravanje ekonomskog rasta i poboljšavanje poslovnog okruženja.

Vlasti BiH su na koncu u maju uspjele da sa MMF-om ispregovaraju trogodišnji program – Extended Fund Facility (EFF) koji je trebao da kroz 12 tranši zemlji obezbijedi isplatu 550 miliona EUR kredita u zamjenu za veoma ambiciozan set reformi i ekonomskih mjera formaliziranih kroz Pismo namjere koje su bh. vlasti trebale da implementiraju u trogodišnjem periodu. Sve reforme i sam EFF program imaju u cilju poboljšanje poslovnog okruženja, održavanje fiskalne stabilnosti i unapređenje nadzora nad finansijskim sektorom u cilju održavanja njegove stabilnosti.

Prva tranša novog kreditnog aranžmana MMF-a trebala je biti isplaćena početkom Q3 ali je to tek ostvareno krajem kvartala, budući da je došlo do kraćeg političkog zastoja i blokade u smislu potpisivanja i slanja Pisma namjere kao osnovnog dokumenta između zemlje i MMF-a s obzirom da je dio političara iz Federacije BiH uslovljavao potpis Pisma namjere sa ispunjavanjem zahtjeva EU da bh. vlasti sprovedu adaptaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i usvajanje Mehanizma koordinacije koji političari iz Republike Srpske nisu podržavali. Kraća politička kriza razriješana je usvajanjem adaptiranog SSP-a i dokumentacije vezane za organizaciju Mehanizma koordinacije u augustu, nakon čega je u septembru 2016. godine došlo do pozitivnog odgovora i prihvatanja aplikacije za članstvo BiH od strane Evropske komisije (EK) te isplate prve tranše MMF-a u iznosu od 79 miliona EUR što su dva najznačajnija događaja u smislu ponovnog uspostavljanja jasnijeg smjera ekonomske i vanjske politike u zemlji. Nakon toga početkom decembra 2016. godine BiH je dobila oficijelno Upitnik od strane EK sa preko 3000 pitanja vezanih za gotove sve ekonomske i pravne aspekte organizacije zemlje na osnovu čega bi evropske institucije trebale procijeniti spremnost zemlje da se pridruži Uniji, odnosno da dobije Kandidatski status buduće zemlje članice. BiH vlasti su dobile šest mjeseci za pripremu odgovora i dokumentacije odnosno do kraja H1 2017. godine.

Na temelju dogovorenog seta reformi sa MMF-om, bh. vlasti su započele sa pripremom i izmjenama velikog broja ključnih zakona u periodu od septembra do kraja godine, kao što su Zakoni o bankama i agencijama za bankarstvo u oba entiteta kako bi se unaprijedio okvir za nadzor nad bankarskim sektorom i spriječile eventualne nove bankarske krize nakon slučaja likvidacije dvije male banke u RS-u, promjena Zakona o akcizama BiH koji bi omogućio povećanje akciza na naftu i preradivine u cilju obezbjeđenja dodatnih prihoda za javna preduzeća zadužena za izgradnju autoputeva i cesta, mjere vezane za nastavak procesa privatizacije i restrukturiranja javnih preduzeća, skraćivanje procedura za osnivanje preduzeća u cilju unapređenja poslovnog okruženja. Tu su za kasnije preglede bili i novi Zakoni o penzionim fondovima, Zakoni o porezu na dohodak i doprinose u FBiH, Zakon o privrednim društvima, Zakon o stečaju i drugi. Međutim, već u septembru bilo je evidentno da su neka od traženih rješenja za uspješno ostvarenje prvog pregleda MMF-a veoma ambiciozna i da zajedno sa vremenski zahtjevnim procesom kvartalnog pregleda, isplata druge tranše neće biti moguća do kraja godine. Kreditni aranžman sa MMF-om stoga ostaje jedna od okosnica ekonomske politike i za 2017. godinu, na koju čini se ozbiljno računaju kreatori ekonomskih politika u oba entiteta.

U smislu ostvarenog ekonomskog rasta i zabilježenih kretanja u realnom sektoru BiH, možemo reći da je ostvaren nastavak trenda umjerenog rasta realnog bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) iz prethodne godine i to zahvaljujući uglavnom istim generatorima ekonomskog rasta kao što su izvoz i privatna potrošnja (rashodovna metodologija BDP-a) koji se ogledaju kroz rast izvozno orijentirane industrijske proizvodnje i poljoprivrede te rast trgovine na veliko i malo (gledajući sa stanovišta proizvodne metodologije BDP-a).

Tako je u prva tri kvartala 2016. godine prema podacima Agencije za statistiku (BHAS) ostvaren realni rast BDP-a od 1,8 procenata yoy sa vidljivim ubrzanjem rasta u Q3 kada je zabilježena najviša stopa rasta od 2,4 procenta yoy, pri čemu je važno naglasiti da su 2/3 od ostvarenog rasta u toku godine zabilježene zahvaljujući ostvarenom rastu industrijske proizvodnje, trgovine na veliko i malo te poljoprivrede. Međutim, veoma ohrabruje i činjenica da od 10 proizvodnih kategorija BDP-a koje objavljuje BHAS pad ekonomske aktivnosti zabilježen je samo u njih dvije i to: javna uprava, obrazovanje i zdravstvo te komunikacije i informatičke djelatnosti. Iako je zabilježena dinamika ekonomskog rasta u prva tri kvartala nešto niža od očekivane našom procijenjenom stopom rasta od 2,5 procenata yoy za cijelu 2016. godinu, mi i dalje vjerujemo da će objava podataka BDP-a za Q4 i cijelu 2016. godinu dovesti do „uzlazne“ revizije podataka budući da entitetski podaci BDP-a (na temelju kojih se radi procjena bh. BDP-a za nivo države na kraju godine), ukazuju na rast ekonomije na nivou od 2,4 procenta yoy u prva tri kvartala 2016. godine. Međutim, navedena stopa ekonomskog rasta u rasponu od 2,4 procenta do 2,5 procenata u realnim iznosima veoma je skromna i nedovoljna za osjetniji napredak ekonomskog standarda građana uzimajući u obzir nivo razvijenosti bh. ekonomije koji je na nivou nešto ispod 30 procenata EU prosjeka i time nas stavlja na začelje razvijenosti svih evropskih zemalja.

Industrijska proizvodnja u kojoj se proizvede više od 18 procenata bh. BDP-a godišnje i izveze gotovo 70 procenata roba, u ovoj godini zabilježila je solidnu stopu rasta od 4,3 procenta yoy bilježeći rast u sve tri ključne proizvodne kategorije – prerađivačka industrija, rudarstvo i proizvodnja električne energije. Ipak najznačajniju stopu rasta i oporavka bilježi proizvodnja električne energije sa ostvarenih 8,5 procenata yoy rasta nakon dvije godine negativnih trendova rasta, praćena nešto sporijim rastom prerađivačke industrije i rudarstva sa 3,1 procenat i 3,3 procenata yoy, respektivno. Rast industrijske proizvodnje koja snažno korelira sa stopama rasta bh. izvoza roba, doveo je i u 2016. godini do novog rekordnog nivoa izvoza u iznosu od 9,4 milijarde KM što je povećanje za 4,8 procenata yoy ili za čak 70

procenata u odnosu na početak globalne ekonomske krize u 2009. godini, a ohrabruje činjenica da se diferencijacija bh. izvoznih roba i tržišta i dalje nastavlja pa su najznačajnije kategorije za ostvareni rast izvoza u 2016. godini i dalje bile kategorije izvoza mašina, mineralnih proizvoda (primarno električna energija), drveta i namještaja, hemijskih proizvoda te poljoprivrednih proizvoda (brašno i slični proizvodi te meso i šećer) koje bilježe veoma snažne stope rasta i doprinose ukupnom izvozu.

S druge strane, veoma slab rast uvoza roba od svega 1,8 procenata yoy u 2016. godini, što je direktna posljedica rekordno niskih cijena nafte, kao našeg najznačajnijeg uvoznog proizvoda većinu godine doveo je do smanjenja trgovinskog deficita kao najznačajnijeg debalansa naše ekonomije, za gotovo dva procentna poena (pp) na nivo od 22,6 procenata BDP-a ili 6,7 milijardi KM što predstavlja pad za 2,1 procenta yoy i jedan od pozitivnijih trendova zabilježenih u ekonomskom okviru BiH u 2016. godini. Također, stopa nezaposlenost kao najozbiljniji pokazatelj unutrašnje neravnoteže bh. ekonomije, zabilježila je značajan pad od gotovo dva procentna poena u 2016. godini na nivo od 25,4 procenta što i dalje predstavlja jednu od najviših stopa nezaposlenosti u Evropi (nakon Grčke) i ključnu prepreku za daljnji snažniji oporavak privatne potrošnje i standarda bh. stanovništva.

Prema ključnim pokazateljima bankarskog sektora možemo reći da je i u 2016. godini nastavljen trend umjerenog rasta, održanja visoke kapitalne stabilnosti i likvidnosti, poboljšanja kvaliteta aktive bankarskog sektora usprkos brojnim izazovima sa kojima se bankarstvo susreće u uvjetima negativnih kamatnih stopa na evropskom tržištu i veoma sporog oporavka bh. ekonomije i realnog sektora.

Upravo spor oporavak realne ekonomije i privatnog sektora, te prilično visoke saturacije kvalitetnih klijenata kreditima uz i dalje veoma visoku averziju rizika banaka ključni su razlozi zašto je i ove godine zabilježen prilično skroman rast kredita od svega 2 procenata yoy, što je najniža stopa rasta od izbijanja globalne finansijske krize i recesije u 2009. godini. Krediti prema dva ključna institucionalna sektora, koji ove godine imaju izjednačene udjele u ukupnim kreditima – sektor stanovništva i korporativni sektor sa po 47 procenata udjela u ukupnim kreditima, zabilježili su i gotovo jednake stope rasta kredita plasiranih ovim sektorima sa 3,7 procenta yoy i 3,3 procenta yoy, respektivno. Pozitivna činjenica je da nakon dvije godine pada kreditni rast se vraća i oporavlja u korporativnom segmentu što je veoma važan indikator za daljnji rast ekonomije. U ovoj godini nivo nekvalitetnih kredita (NPL-ova) značajno je smanjen za 1,6 procentnih poena na nivo od 12,1 procent što ukazuje na veoma visoku aktivnost banaka na stabilizaciji i čišćenju svojih bilanci ali i na tome da je priliv nekvalitetnih kredita zaustavljen. Nivo kapitaliziranosti bankarskog sektora poboljšan je u ovoj godini sa stopom adekvatnosti od čak 16,1 procent što je za 1,2 pp poena bolja stopa kapitaliziranosti. S druge strane profitabilnost bankarskog sektora nešto je lošija ove godine zbog par izolovanih slučajeva visokih gubitaka u par banaka uslijed otpisa NPL-ova pa je ukupan neto profit iznosio zaključno sa Q3 iznosio 217 miliona KM što je 3 procenta manji iznos profita u odnosu na prethodnu godinu. Stoga su pokazatelji profitabilnosti ROAA (povrat na prosječnu aktivu) i (povrat na prosječni kapital) ROAE bili na nešto nižem nivou i iznosili 0,9 procenta i 7,1 procent, respektivno.

Veoma spor rast bankarskog tržišta u BiH u posljednjih nekoliko godina uz konstantan problem visokog udjela NPL-ova sa kojim su se pojedine banke suočavale, rezultirao je u ovoj godini neminovnim trendom konsolidacije tržišta. Tako smo u ovoj godini svjedočili likvidaciji jedne male banke sa tržišta RS-a te dvije transakcije spajanja i preuzimanja (M&A) 4 manje privatne domaće banke čime je broj banaka krajem godine smanjen na ukupno 23 banke koje obavljaju djelatnost na tržištu BiH. Nastavak trenda konsolidacije NPL-ova i snažnije regulacije očekujemo i u narednim godinama u bankarskom sektoru BiH, što novim zakonskim rješenjima podržavaju međunarodne finansijske organizacije kako bi se regulatorni okvir i nadzor nad bankama poboljšao i održala stabilnost bankarskog sektora. Također, budući da bankarsko tržište već niz godina obilježava visok stepen koncentracije sa veoma velikim učešćem od 50 procenata u ukupnoj aktivni i kreditima 3 ključne bankarske grupacije, očekujemo da se započeti proces konsolidacije tržišta nastavi i u narednim godinama.

Ključni ekonomski podaci

	2013.	2014.	2015.	2016e	2017f	2018f
Nominalni BDP (milijarde EUR)	13,7	14,0	14,6	15,2	16,0	17,1
Realni BDP (% yoy)	2,4	1,1	3,0	2,5	3,0	3,5
BDP per capita (EUR)	3.526	3.606	3.780	3.941	4.171	4.455
BDP per capita (EUR u PPP)	7.200	7.200	7.300	7.500	8.800	9.700
Privatna potrošnja (realni rast % yoy)	0,0	2,2	1,7	1,7	2,5	3,1
Bruto investicije (realni rast % yoy)	(2,8)	5,9	3,0	3,5	8,5	10,0
Industrijska proizvodnja (% yoy)	6,7	0,1	2,6	4,3	5,5	7,0
Proizvođačke cijene (prosjeak % yoy)	(2,2)	(0,2)	0,6	(2,1)	2,0	2,2
Potrošačke cijene – inflacija (prosjeak % yoy)	(0,1)	(0,9)	(1,0)	(1,1)	2,0	2,0
Prosječne bruto plate u industriji (% yoy)	(0,5)	0,3	0,0	1,6	5,0	5,5
Stopa nezaposlenosti (prosjeak %)	27,5	27,5	27,7	25,4	24,3	23,0
Budžetski deficit (% BDP)	(2,2)	(2,0)	0,7	(1,5)	(1,0)	(1,0)
Javni vanjski dug (% BDP)	39,6	43,0	42,8	42,5	42,8	42,5
Trgovinski deficit (% BDP)	(25,4)	(27,5)	(24,0)	(22,6)	(23,6)	(24,6)
Deficit tekućeg računa (% BDP)	(5,3)	(7,3)	(5,5)	(4,4)	(7,0)	(7,7)
Neto strane investicije (% BDP)	1,3	2,8	1,5	1,6	2,8	4,4
Strane rezerve (milijarde EUR)	3,6	4,0	4,4	4,9	4,8	5,0
Bruto strani dug (% BDP)	52,2	51,8	53,4	54,7	54,9	54,2
EUR/KM (kraj razdoblja)	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
EUR/KM (prosjeak)	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96	1,96
USD/KM (kraj razdoblja)	1,42	1,62	1,80	1,85	1,92	1,83
USD/LCY (prosjeak)	1,47	1,47	1,76	1,77	1,90	1,86

Izvor: Centralna banka BiH, Agencija za statistiku BiH, Raiffeisen RESEARCH

Pregled kretanja u bankarskom sektoru

	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.
Sintetizirani bilansni podaci						
Ukupna aktiva, EUR mio	13.343,9	12.756,0	12.298,8	11.794,3	11.210,3	10.987,1
dinamika rasta % yoy	4,6%	3,7%	4,3%	5,2%	2,0%	3,4%
Ukupni krediti, EUR mio	8.794,8	8.623,9	8.422,8	8.194,2	7.946,8	7.619,2
dinamika rasta % yoy	2,0%	2,4%	2,8%	3,1%	4,3%	5,4%
Ukupni depoziti, EUR mio	9.076,4	8.452,1	7.861,2	7.285,5	6.813,3	6.642,8
dinamika rasta % yoy	7,4%	7,5%	7,9%	6,9%	2,6%	3,7%
Ukupni krediti u % ukupnih depozita	96,9%	102,0%	107,1%	112,5%	116,6%	114,7%
Strukturne informacije						
Broj banaka	23	26	26	27	28	29
Tržišno učešće banaka u domaćem državnom vlasništvu, %	1,7	2,9	2,7	2,1	1,0	0,9
Tržišno učešće banaka u stranom vlasništvu, %	85,1	84,4	84,4	90,3	92,0	92,0
Profitabilnost i efikasnost						
Prosječna profitabilnost aktive (RoA)	1,1	0,3	0,8	(0,1)	0,7	0,7
Prosječna profitabilnost vlasn. kapitala (RoE)	7,3	2,0	5,4	(0,5)	5,1	5,8
Nekvalitetni krediti (% prema ukupnim kreditima)	11,8	13,7	14,2	15,1	13,5	11,8

Izvor: Centralna banka BiH, Agencije za bankarstvo FBiH i RS

Raiffeisen Bank International

Raiffeisen International Bank AG smatra Srednju i Istočnu Evropu (uključujući Austriju) svojim matičnim tržištem. Putem guste mreže podružnih banaka, leasing društava i brojnih drugih specijaliziranih finansijskih institucija, RBI posluje u regionu Srednje i Istočne Evrope (SIE) više od 30 godina. RBI kao univerzalna banka jedna je od pet vodećih banaka u nekoliko zemalja. Takav status ostvaren je zahvaljujući brendu "Raiffeisen" kao jednom od najprepoznatljivijih brendova u regionu. RBI se pozicionirala u SIE kao potpuno integrisana bankarska grupacija za poslovanje sa pravnim i fizičkim licima sa sveobuhvatnom ponudom proizvoda. Krajem 2016. godine mreža RBI obuhvatala je 2.500 poslovnica diljem Srednje i Istočne Evrope, putem kojih je 46.000 uposlenika pružalo usluge za oko 14,1 milion klijenata. RBI je jedna od vodećih poslovnih i investicijskih banaka u Austriji. Njene usluge namijenjene su prvenstveno klijentima iz Austrije ali i međunarodnim klijentima te velikim višenacionalnim poslovnim klijentima koji djeluju na području SIE. Ukratko, RBI ima oko 49.000 zaposlenika, a ukupna vrijednost njene aktive iznosi gotovo 112 milijardi eura.

Raiffeisen Zentralbank Österreich (RZB AG) osnovana je 1927. godine kao "Girozentrale der österreichischen Genossenschaften", centar za balansiranje likvidnosti austrijskih poljoprivrednih zadruga, koji je osmislio društveni reformator Friedrich Wilhelm Raiffeisen.

Putem svoje podružnice Raiffeisen Bank International (RBI AG), koja kotira na berzama od 2005. godine RZB AG razvila je jednu od najvećih bankarskih mreža u SIE. Krajem 2016. godine udio RZB-a u ukupnom dioničkom kapitalu RBI-a iznosio je 60,7 procenata, dok je ostatak dioničkog kapitala bio u slobodnom opticaju. RZB AG inicijalno je bila vlasništvo osam regionalnih Raiffeisen banaka te je, u skladu sa austrijskim Zakonom o bankama (BWG), djelovala kao njihova centralna institucija. Nakon spajanja RZB AG i RBI AG, koje je retroaktivno stupilo na snagu 30. juna 2016. godine, RZB AG postaje, po principu univerzalne sukcesije, centralna institucija RBG-a.

Amina Šečić

- Odsjek kiparstvo
- Učestvovala je na više likovnih i kiparskih kolonija i grupnih studentskih izložbi

„U svom radu, bavim se temom antropomorfnih oblika, apstrakcijom i slučajnom figuracijom. Velika mi je čast što mi se ukazala prilika da izlažem u Raiffeisen GALERIJi pogotovo imajući u vidu da je ovo moja prva samostalna izložba.“

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina je podružnica Raiffeisen Bank International AG (RBI), jedne od vodećih univerzalnih banaka u regionu Srednje i Istočne Evrope (SIE), te jedne od vodećih komercijalnih i investicijskih banaka u Austriji.

Banka kao finansijska institucija posluje od novembra 1992. godine, kada je osnovana kao Market banka d.d. Sarajevo, s dominantnim učešćem privatnog kapitala od preko 90 procenata.

Kvalitetom svog poslovanja brzo se izdvojila kao vrlo uspješna i profitabilna banka. Od 1996. do 2000. godine Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je bila jedan od vodećih bankarskih partnera internacionalnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, IFC, KfW, SOROŠ i EBRD) u implementiranju kreditnih linija.

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG-Vienna kupila je Market banku 21. jula 2000. godine i uspješno je integrisala u Raiffeisen mrežu u okviru koje posluje pod imenom Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina. U maju 2001. godine RZB je postala stopostotni vlasnik Hrvatske Poštanske banke, kada je došlo do njenog preimenovanja u Raiffeisen *BANK* HPB. Od 01.01.2003. godine, kada je uspješno završen projekat pripajanja Raiffeisen *BANK* HPB Raiffeisen banci, banka posluje pod jedinstvenim nazivom Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina. Realizacijom ovog projekta Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je ojačala svoju poziciju na bh. tržištu te značajno proširila svoju poslovnu mrežu.

U godinama koje slijede, Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina preuzima ulogu pionira u bankarskom poslovanju u Bosni i Hercegovini. Bila je među prvim bankama potpisnicama Ugovora za osiguranje depozita, među najuspješnijim bankama u tranziciji unutrašnjeg platnog prometa iz ZPP-a u komercijalne banke, najaktivnija banka u procesu uvođenja EUR valute. Zatim, među prvim bankama je uvela kartično poslovanje, bila prva banka sa uslugom internet bankarstva kao i SME programom, te prva banka u ugovaranju i distribuciji ino kreditnih linija (DEG, KfW, IFC). Također, postala je prva banka zastupljena u oba bh. entiteta. Počevši sa radom u Banjoj Luci u martu 2001. godine, nastavlja svoje poslovanje na jedinstvenom bh. tržištu.

Svoju vodeću ulogu na bh. tržištu Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina potvrđuje i 2004. godine kada je postala prva banka u Bosni i Hercegovini čija je aktiva premašila dvije milijarde KM, a koja je u godinama koje slijede gotovo udvostručena i sa 31.12.2016. iznosi 3,92 milijarde KM.

Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina je sa 31.12.2016. godine svoje poslove obavljala u 96 poslovnih jedinica, sa 1.312 zaposlenika.

Mnogobrojna, kako međunarodna tako i domaća priznanja, dokaz su uspješnog poslovanja Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina. Neka od njih su: Global Finance: "Najbolja banka u BiH", The Banker: "Banka godine", EMEA Finance: "Najbolja banka u BiH" te domaća priznanja "Zlatni BAM" i "Kristalna prizma".

Investiranje u nove tehnologije, iskusno i educirano osoblje koje se stalno usavršava, naglasak na individualnom pristupu klijentu te uvođenje novih kanala poslovanja sa Bankom i savremenih proizvoda i usluga predstavljaju glavne faktore konkurentnosti Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina na bh. tržištu.

Vlasnička struktura Raiffeisen *BANK* dd Bosna i Hercegovina:

Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,9951%
Ostali dioničari	0,0049%

Raiffeisen grupu u Bosni i Hercegovini pored Raiffeisen *BANK* Bosna i Hercegovina čine Raiffeisen *INVEST*, Raiffeisen *LEASING*, Raiffeisen *ASSISTANCE* i Raiffeisen *CAPITAL*.

Vizija

- Biti najsnažnija i najatraktivnija banka na tržištu koja pruža vrhunski kvalitet svojim klijentima.
- Biti odgovoran član društva.

Misija

- Maksimizirati iskustvo koje klijenti imaju sa Bankom i biti preferirani poslovni partner.
- Kontinuirano se razvijati i unaprjeđivati, te na taj način pomjerati granice u bankarstvu.
- Ispuniti očekivanja dioničara.

Ukršteni zabat dio je zaštitnog znaka koji koriste gotovo sve članice Raiffeisen i RZB grupacije u Srednjoj i Istočnoj Evropi. Predstavlja dvije stilizirane konjske glave, ukrštene i postavljene na zabatu kuće. Potiče iz evropske narodne tradicije i simbolizira zaštitu – prema vjerovanju, ukršteni zabat na krovu kuće štiti kuću i ukućane od vanjskih opasnosti i zla. U kontekstu poslovanja Raiffeisen banaka ovaj znak simbolizira zaštitu i sigurnost koju članice uživaju kroz uzajamnu saradnju. Ukršteni zabat danas predstavlja jedan od najpoznatijih zaštitnih znakova u Austriji i prepoznatljiv brend diljem Srednje i Istočne Evrope.

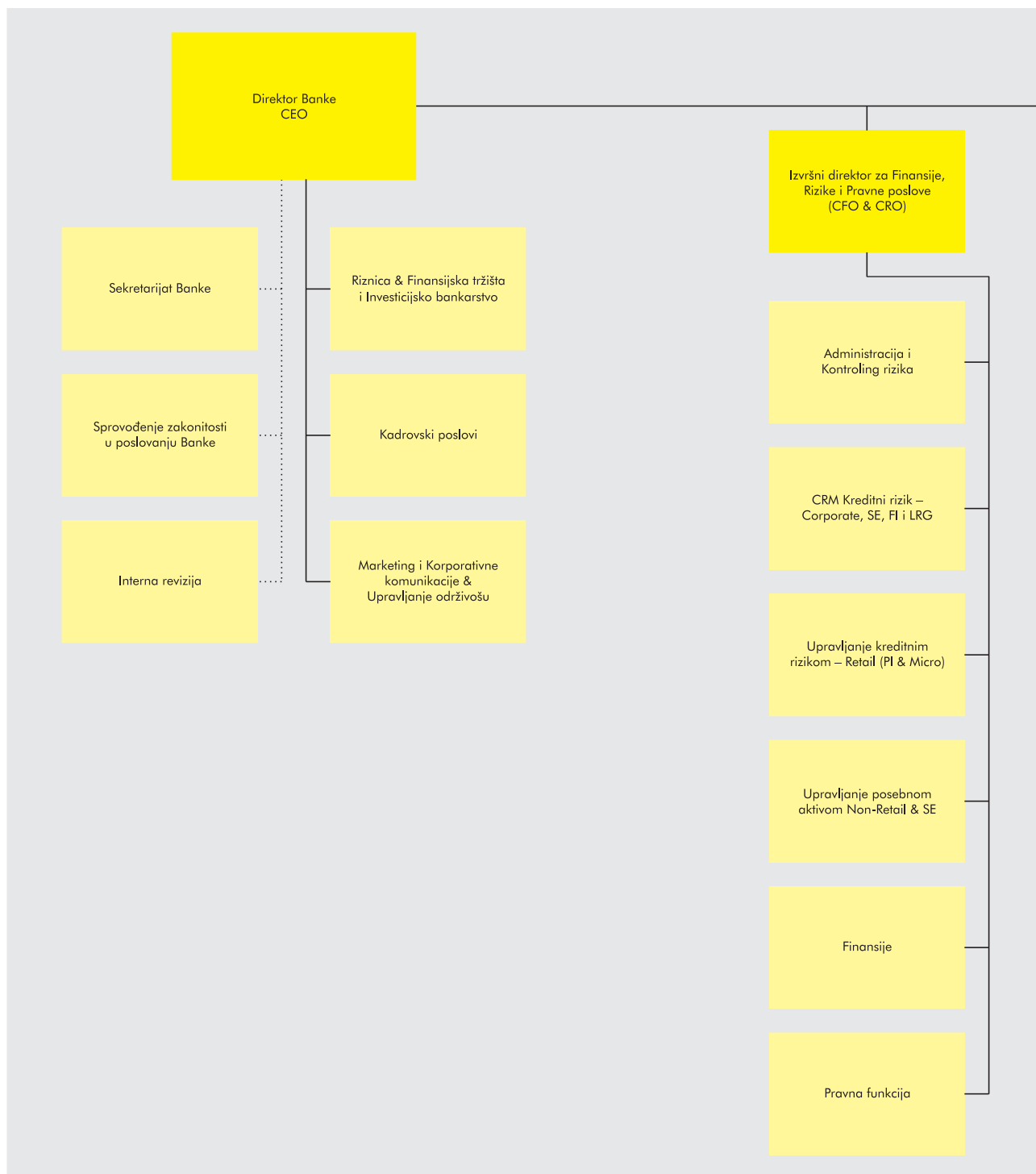
Uprava Banke

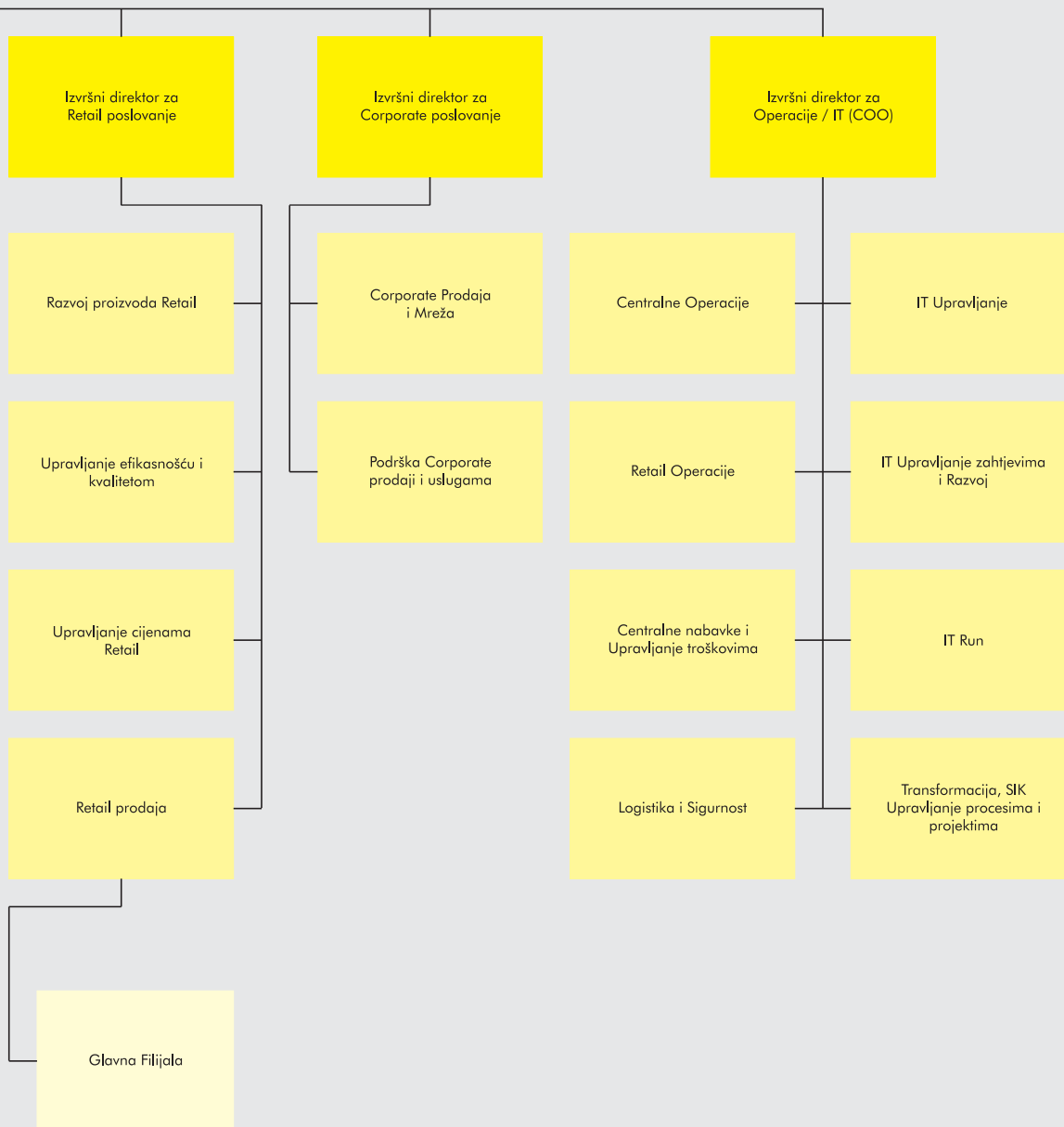

Ante Odak, član Uprave
Maida Zahirović Salom, članica Uprave
Karlheinz Dobnigg, predsjednik Uprave
Mirha Hasanbegović, članica Uprave
Heribert Fernau, član Uprave

Organizaciona struktura Banke

Bilans stanja

na dan 31. decembar 2016. i 2015. godine

	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)	2015. (000 KM)	2015. (000 EUR)
Imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	447.061	804.472	411.320
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	327.197	167.293	250.462	128.059
Plasmani kod drugih banaka	184.717	94.444	151.748	77.588
Dati krediti klijentima	2.089.206	1.068.194	2.059.096	1.052.799
Imovina namijenjena prodaji	457	234	345	176
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	110	192	98
Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	99.705	50.978	102.437	52.375
Finansijska imovina u posjedu do dospijeca	139.723	71.439	136.553	69.818
Ulaganja u zavisna društva	12.507	6.395	2.456	1.256
Ulaganja u povezana društva	2	1	8.175	4.180
Odgođena poreska imovina	816	417	831	425
Ostala imovina i potraživanja	46.938	23.999	39.393	20.141
Materijalna i nematerijalna imovina	147.115	75.219	147.388	75.358
Ukupna imovina	3.922.975	2.005.785	3.703.548	1.893.594
Obaveze				
Obaveze prema drugim bankama	81.074	41.452	125.561	64.198
Obaveze prema klijentima	3.188.890	1.630.454	2.935.840	1.501.071
Rezervisanja	30.174	15.428	19.743	10.094
Ostale obaveze	40.756	20.838	31.374	16.041
Subordinirani dug	61.798	31.597	61.798	31.597
Ukupne obaveze	3.402.692	1.739.769	3.174.316	1.623.002
Kapital				
Dionički kapital	247.167	126.374	247.167	126.374
Dionička premija	4.473	2.287	4.473	2.287
Revalorizacione rezerve za ulaganja	148	76	124	63
Regulatorne rezerve	102.443	52.378	102.443	52.378
Zadržana dobit	166.039	84.894	175.025	89.489
Ukupni kapital	520.270	266.010	529.232	270.592
Ukupno obaveze i kapital	3.922.962	2.005.779	3.703.548	1.893.594
Preuzete i potencijalne obaveze	826.369	422.516	902.674	461.530

Bilans uspjeha

za godine koje su završile 31. decembra 2016. i 2015. godine

	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)	2015. (000 KM)	2015. (000 EUR)
Prihodi od kamata i slični prihodi	154.581	79.036	158.181	80.877
Rashodi od kamata i slični rashodi	(32.739)	(16.739)	(39.091)	(19.987)
Neto prihodi od kamata	121.842	62.297	119.090	60.890
Prihodi od naknada i provizija	84.054	42.976	75.329	38.515
Rashodi od naknada i provizija	(15.696)	(8.025)	(12.037)	(6.154)
Neto prihodi od naknada i provizija	68.358	34.951	63.292	32.361
Neto prihod iz finansijskog poslovanja	13.896	7.105	14.407	7.366
Ostali prihodi iz poslovanja	2.890	1.478	4.010	2.050
Prihodi iz redovnog poslovanja	206.986	105.830	200.799	102.667
Administrativni troškovi	(102.650)	(52.484)	(105.684)	(54.035)
Amortizacija	(7.642)	(3.907)	(7.995)	(4.088)
Rashodi iz redovnog poslovanja	(110.292)	(56.391)	(113.679)	(58.123)
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit	96.694	49.439	87.120	44.544
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(40.825)	(20.873)	(19.016)	(9.723)
Naplaćena otpisana potraživanja	5.070	2.592	7.059	3.609
Dobit prije poreza na dobit	60.939	31.158	75.163	38.430
Porez na dobit	(8.410)	(4.300)	(8.154)	(4.169)
Neto dobit tekuće godine	52.529	26.858	67.009	34.261
Zarada po dionici (KM)	53,13	27,16	67,78	34,66

Finansijski pokazatelji

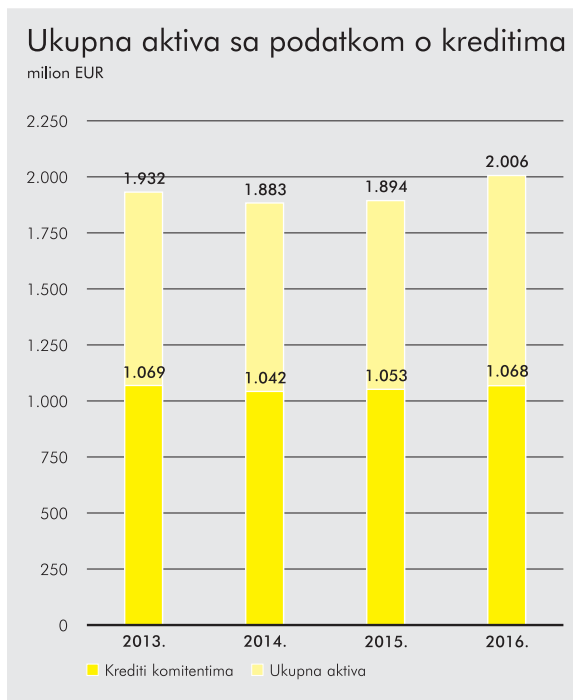
Prikazani podaci navedeni su ili izračunati temeljem revidiranih finansijskih izvještaja Banke

	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)	2013. (000 KM)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	3.922.975	3.703.548	3.683.752	3.778.975
Depoziti komitenata	3.188.890	2.935.840	2.881.072	2.949.350
Kreditni komitentima	2.089.206	2.059.096	2.038.895	2.090.779
Dionički kapital	251.640	251.640	251.640	241.861
Dionički kapital i rezerve	520.270	529.232	530.164	510.064
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	212.056	207.858	212.425	211.635
Ukupni troškovi poslovanja	151.117	132.695	151.397	163.926
Dobit prije oporezivanja	60.939	75.163	61.028	47.709
Dobit poslije oporezivanja	52.529	67.009	53.833	42.505
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA)	1,6%	2,0%	1,6%	1,3%
Povrat na kapital (ROE)	14,4%	13,5%	10,4%	8,4%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	53,3%	56,6%	57,9%	59,2%

	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)	2013. (000 EUR)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	2.005.785	1.893.594	1.883.472	1.932.159
Depoziti komitenata	1.630.454	1.501.071	1.473.069	1.507.979
Kreditni komitentima	1.068.194	1.052.799	1.042.470	1.068.998
Dionički kapital	128.661	128.661	128.661	123.662
Dionički kapital i rezerve	266.010	270.592	271.069	260.792
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	108.423	106.276	108.611	108.207
Ukupni troškovi poslovanja	77.265	67.846	77.408	83.814
Dobit prije oporezivanja	31.158	38.430	31.203	24.393
Dobit poslije oporezivanja	26.858	34.261	27.524	21.732
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA)	1,6%	2,0%	1,6%	1,3%
Povrat na kapital (ROE)	14,4%	13,5%	10,4%	8,4%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	53,3%	56,6%	57,9%	59,2%

Ukupna aktiva sa podatkom o kreditima

U ukupnoj aktivi Banke neto krediti komitenata učestvuju sa 53% što predstavlja smanjenje učešća za 3%. Bruto krediti komitenata učestvuju sa 59% što predstavlja smanjenje učešća za 2%. Učešće bruto kredita fizičkih lica u ukupnom portfelju iznosi 61% i povećalo se za 2% u odnosu na kraj 2015. godine.

	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)	2013. (000 KM)
Ukupna aktiva	3.922.975	3.703.548	3.683.752	3.778.975
Kreditni komitentima	2.089.206	2.059.096	2.038.895	2.090.779

	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)	2013. (000 EUR)
Ukupna aktiva	2.005.785	1.893.594	1.883.472	1.932.159
Kreditni komitentima	1.068.194	1.052.799	1.042.470	1.068.998

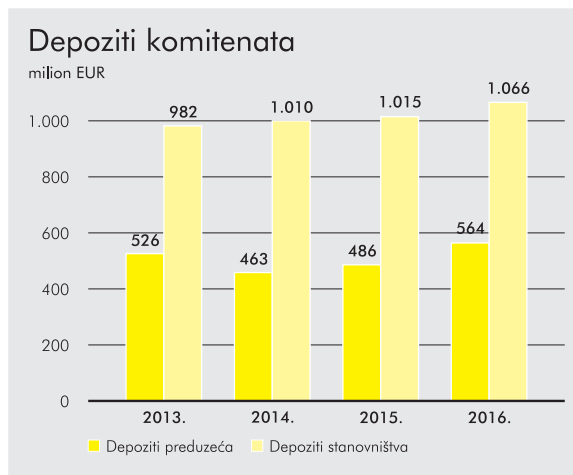
Kreditiranje

	2016. (000 KM)	2016. (000 EUR)	2015. (000 KM)	2015. (000 EUR)	Promjena %
Kreditni preduzećima	915.745	468.213	875.124	447.444	4,6%
Kreditni stanovništvu	1.384.855	708.065	1.367.974	699.434	1,2%
Bruto vrijednost kredita	2.300.600	1.176.278	2.243.098	1.146.878	2,6%
Umanjenje vrijednosti	211.394	108.084	184.002	94.079	14,9%
Neto vrijednost kredita	2.089.206	1.068.194	2.059.096	1.052.799	1,5%

Depoziti komitenata

Depoziti stanovništva čine 65% ukupnih depozita i bilježe porast za 5%, što je rezultat dugogodišnjeg uspješnog poslovanja baziranog na realizaciji potreba klijenata. U ukupnim depozitima stanovništva, oročeni depoziti čine 42%, a depoziti po viđenju 58%.

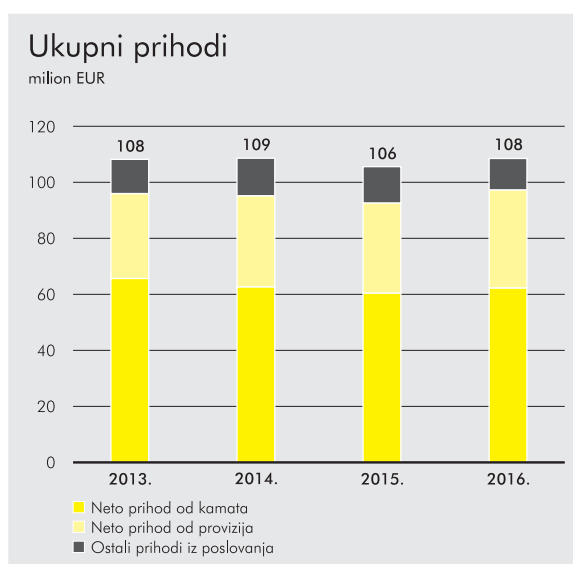

	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)	2013. (000 KM)
Depoziti preduzeća	1.103.403	951.160	905.827	1.029.035
Depoziti stanovništva	2.085.487	1.984.680	1.975.245	1.920.315

	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)	2013. (000 EUR)
Depoziti preduzeća	564.161	486.320	463.142	526.137
Depoziti stanovništva	1.066.293	1.014.751	1.009.927	981.841

Ukupni prihodi (sa strukturom ukupnih prihoda)

U strukturi ukupnih prihoda Banke, neto prihod po kamati učestvuje sa 57%, dok neto prihod od provizija iznose 32% i bilježe rast od 2%. Prihodi od kamata su niži za 2% u odnosu na prošlu godinu kao rezultat smanjenja kamatnih stopa. Rashodi od kamata su niži za 19% u odnosu na prošlu godinu kao rezultat manjih obaveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama.

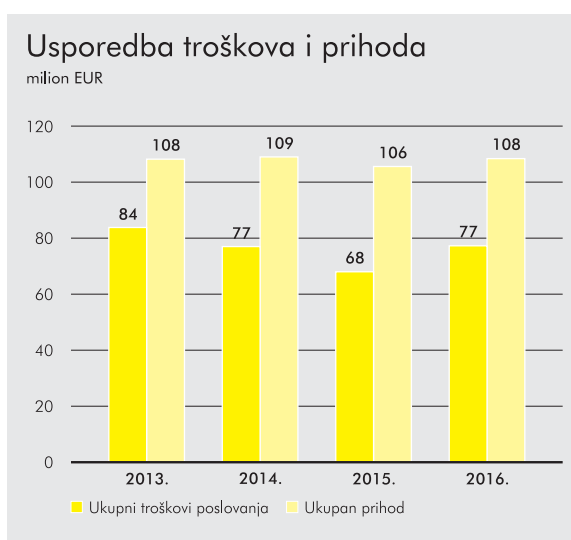

	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)	2013. (000 KM)
Ukupan prihod	212.056	207.858	212.425	211.635
Neto prihod od kamata	121.842	119.090	122.653	128.486
Neto prihod od provizija	68.358	63.292	63.588	59.268
Ostali prihodi iz poslovanja	21.856	25.476	26.184	23.881

	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)	2013. (000 EUR)
Ukupan prihod	108.423	106.276	108.611	108.207
Neto prihod od kamata	62.297	60.890	62.711	65.694
Neto prihod od provizija	34.951	32.361	32.512	30.303
Ostali prihodi iz poslovanja	11.175	13.026	13.388	12.210

Usporedba troškova poslovanja i ukupnih prihoda

Ukupni troškovi poslovanja Banke u relevantnom periodu (2015 – 2016) bilježe blagi porast. Strožija kontrola troškova po organizaciji i strukturi troškova, je rezultirala poboljšanjem omjera troškova i prihoda.

	2016. (000 KM)	2015. (000 KM)	2014. (000 KM)	2013. (000 KM)
Ukupni troškovi poslovanja	151.117	132.695	151.397	163.926
Ukupan prihod	212.056	207.858	212.425	211.635

	2016. (000 EUR)	2015. (000 EUR)	2014. (000 EUR)	2013. (000 EUR)
Ukupni troškovi poslovanja	77.265	67.846	77.408	83.814
Ukupan prihod	108.423	106.276	108.611	108.207

Denis Haračić

- Odsjek za grafiku
- Učestvovao je na brojnim radionicama i izlagao na nekoliko izložbi
- Dobitnik je više nagrada, od čega se izdvaja prva nagrada na Likovnom bijenalu u Bugojnu

„Zahvalio bih se Raiffeisen banci na podršci. Finansijska podrška puno znači mladim autorima pogotovo što sada mogu da nastavim sa svojim radom, te da predstavim svoje druge projekte.“

Emina Šaldić

- Studentica na Nastavničkom odsjeku na ALU
- U svom radu, bavi se psihološkim temama

„Kada su u pitanju moje slike uglavnom se bavim psihološkim temama koje uključuju strah, fobiju, anksioznost i depresiju. Također bih se zahvalila Raiffeisen banci što sam dobila priliku da izlažem u ovako divnoj galeriji i da predstavim sebe i svoj rad široj javnosti.“

Pregled poslovanja

Poslovanje sa pravnim licima	30
Poslovanje sa SME klijentima	31
Poslovanje sa fizičkim licima	34
Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo	40

Poslovanje sa pravnim licima

U 2016. godini zabilježena je stabilizacija kreditnog portfelja Corporate sektora. Evidentiran je rast kreditnog portfelja za 2 procenta u odnosu na prethodnu godinu.

Corporate sektor je u 2016. godini bio usmjeren na unaprjeđenje kvaliteta kreditnog portfelja i jačanje poslovnog odnosa sa svojim klijentima, što je rezultiralo povećanjem volumena kvalitetne aktive za 9 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 23 procenta u odnosu na prethodnu godinu.

U 2016. godini zadržana je prisutnost na tržištu u svakoj regiji uz fokus na zadržavanju, te jačanju poslovnog odnosa sa postojećim klijentima.

Corporate segment je i dalje aktivno usmjeren na razvijanje sveobuhvatnog kvalitetnog odnosa sa svojom bazom klijenata, kroz intenzivan angažman na promociji kreditnih proizvoda, proizvoda finansiranja trgovine i dokumentarnog poslovanja, te Cash Management proizvoda – računa i plaćanja.

Depozitna baza je povećana u odnosu na prethodnu godinu za 20 procenata, što ukazuje da klijenti i dalje imaju povjerenje u Banku, kontinuiranim oročavanjem sredstava.

Pad kamatnih prihoda u odnosu na 2015. godinu iznosi 16 procenata, i posljedica je smanjenja prosječno ostvarene izlazne kamatne stope na kvalitetnoj aktivi.

Kada je riječ o velikim lokalnim klijentima, međunarodnim i GAMS klijentima, evidentiran je rast kreditnog portfelja za 1 procenat, uz porast volumena kvalitetne aktive za 10 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 30 procenata u odnosu na 2015. godinu.

U poslovanju sa srednjim preduzećima, evidentiran je rast kreditnog portfelja za 1 procenat uz porast volumena kvalitetne aktive za 5 procenata i smanjenje volumena nekvalitetne aktive za 12 procenata u odnosu na 2015. godinu.

Poslovanje sa javnim sektorom obilježio je rast kreditnog portfelja za 28 procenata uz porast volumena kvalitetne aktive.

U skladu sa finansijskim potrebama Corporate klijenata, te nastavku aktivnosti na ponudi rješenja po mjeri, Raiffeisen banka je u 2016. godini obogatila svoju ponudu sa sljedećim proizvodima za Corporate klijente:

Cash POINT bankomati za uplatu gotovine

Nova usluga koja omogućava pravnim licima polog gotovine na Cash POINT bankomatima Banke. Usluga je implementirana kako bi se omogućilo klijentima da izvrše uplatu novca na račune bez čekanja na šalteru Banke.

Pružanje aktivne podrške klijentima rezultiralo je zadržavanjem postojećih i akvizicijom novih klijenata, te je 2016. godina završena sa bazom od 2.874 Corporate klijenta.

Dugoročni kredit iz EIB kreditne linije

Nova kreditna linija potpisana sa Europskom Investicionom Bankom (EIB) za dugoročno finansiranje projekata Corporate klijenta. Cilj kreditne linije je podrška klijentima u provedbi investicionih projekata.

Poslovanje sa SME klijentima

U segmentu poslovanja sa malim preduzećima i samostalnim poduzetnicima, nastavljene su aktivnosti Banke na unapređenju kvaliteta usluge, uvođenju novih i prilagođavanju postojećih proizvoda u skladu sa potrebama klijenta.

Osnovna karakteristika poslovnog odnosa sa SME klijentima je segmentni pristup klijentu, na način da su određeni podsegmenti klijenata sa sličnim osobinama, preferencijama i tržišnim položajem, a svaki podsegment ima poseban servis model i pristup.

U SME segmentu u 2016. godini zabilježen je rast kredita za obrtna sredstva, te blagi rast kreditnih kartica, dok je zabilježen pad kod kredita za finansiranje investicija.

U 2016. godini, nastavljena je ponuda paketa kreditnih proizvoda za mala i srednja preduzeća unutar kojih su klijenti imali priliku koristiti kreditne proizvode po povoljnijim uslovima te ostvariti uštede kroz nižu kamatnu stopu u odnosu na pojedinačno korištenje.

Paket kreditnih proizvoda predstavlja određenu kombinaciju sljedećih kreditnih proizvoda:

- Kredit za finansiranje obrtnih sredstava,
- Dozvoljeno prekoračenje po transakcijskom računu – Overdraft,
- Business kartica,
- Dugoročni kredit.

U cilju povećanja zadovoljstva klijenata i pružanja bolje usluge, prepoznavajući potrebe i očekivanja naših klijenata, Banka je unaprijedila i obogatila pakete računa za SME klijente na način da je u strukturu paketa uključen devizni račun, uz jedinstvenu cijenu za paket računa.

I dalje su nastavljene aktivnosti na usmjeravanju klijenata na elektronske kanale distribucije – Raiffeisen NET servise, koji omogućavaju klijentima efikasno obavljanje finansijskih transakcija uz niže troškove, kao i uvid u račune i izvode.

Kretanje kreditnog i depozitnog portfelja (SE klijenti):

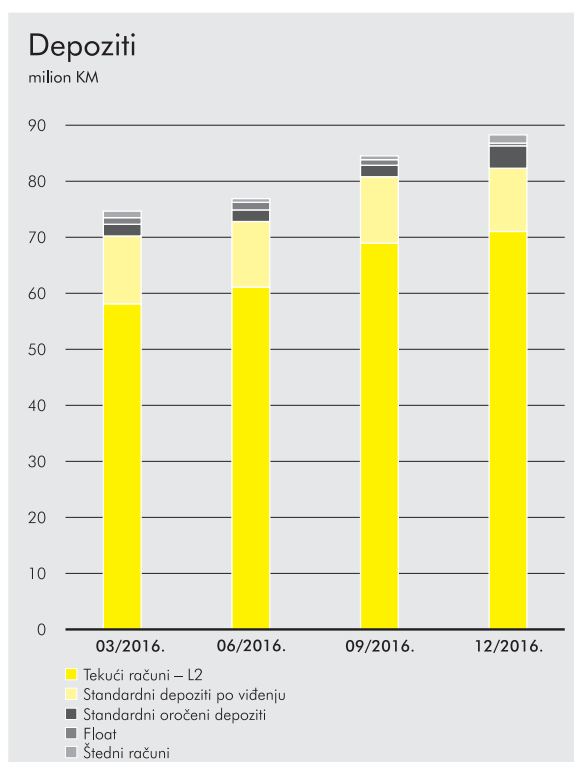
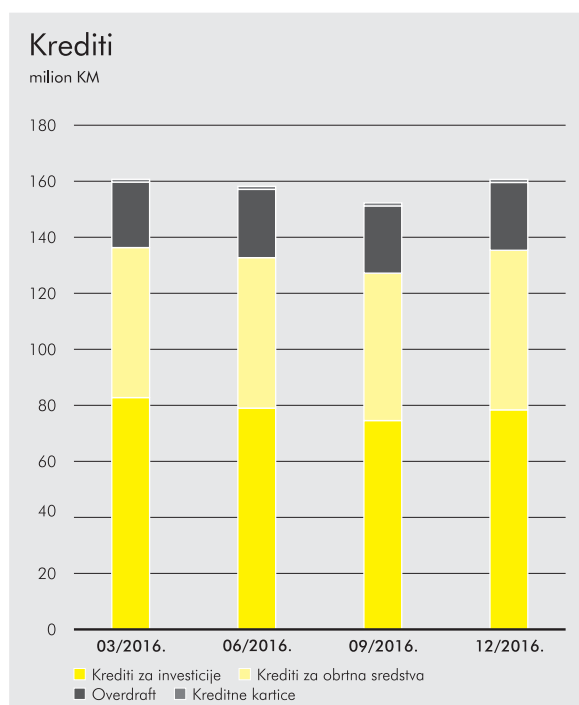
'000 KM	Mart 2016.	Juni 2016.	Septembar 2016.	Decembar 2016.
Kreditne kartice	996	1.078	1.094	1.103
Overdraft	23.365	24.371	23.994	24.196
Kreditni za obrtna sredstva	53.550	53.714	52.627	56.984
Kreditni za investicije	82.774	79.013	74.560	78.378

Ukupan kreditni portfelj SE klijenata u 2016. godini je u blagom porastu u odnosu na 2015. godinu.

Zabilježen je rast kreditnih kartica za 10 procenata, te blagi rast korištenja prekoračenja po transakcijskom računu (Overdraft) za 3 procenta. Rast kod kredita za obrtna sredstva je za 12 procenata, dok je kod investicionih kredita zabilježen rast za 1 procent u odnosu na prethodnu godinu.

'000 KM	Mart 2016.	Juni 2016.	Septembar 2016.	Decembar 2016.
Štedni računi	1.160	651	678	1.463
Float	1.175	1.357	1.001	490
Standardni oročeni depoziti	2.090	2.073	2.049	4.005
Standardni depoziti po viđenju	12.110	11.718	11.844	11.280
Tekući računi – L2	58.120	61.089	68.958	71.039

Depoziti SE klijenata u 2016. godini su imali trend rasta, tako da je u odnosu na 2015. godinu evidentiran rast od 19 procenata.

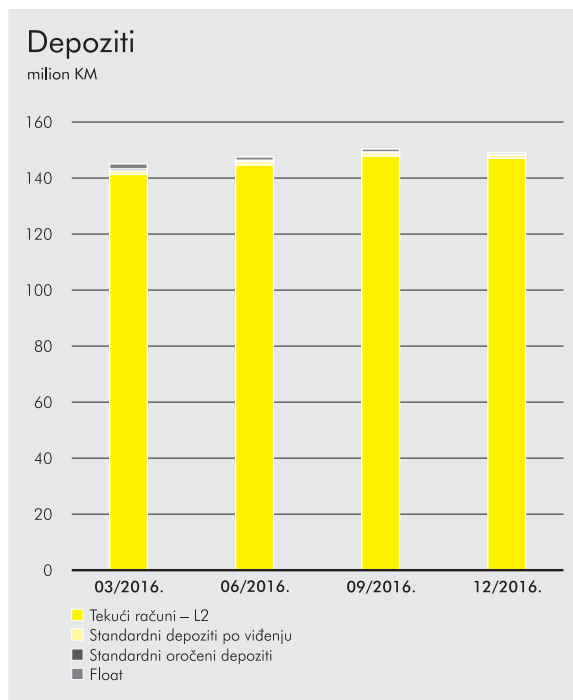
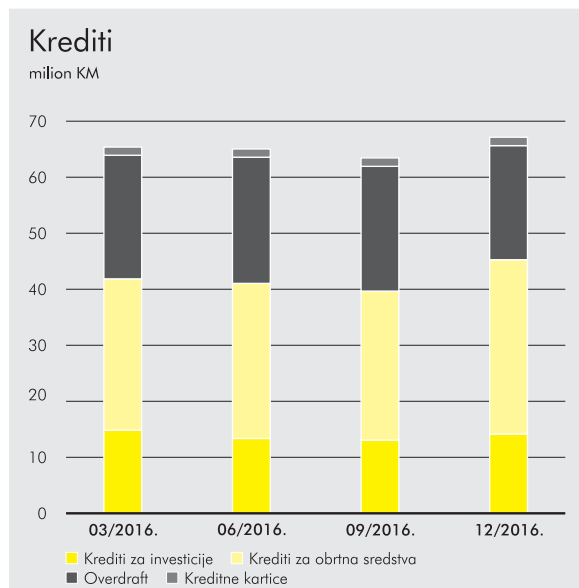
Kretanje kreditnog i depozitnog portfelja (Micro segment):

'000 KM	Mart 2016.	Juni 2016.	Septembar 2016.	Decembar 2016.
Kreditne kartice	1.459	1.471	1.498	1.502
Overdraft	22.059	22.515	22.268	20.371
Kreditni za obrtna sredstva	27.009	27.679	26.610	31.111
Kreditni za investicije	14.850	13.367	13.055	14.163

Ukupni portfelj Micro klijenata u 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, bilježi rast u iznosu od 4 procenta. Najveća potražnja je bila za kreditima za obrtna sredstva koji su zabilježili rast od 21 procenta.

'000 KM	Mart 2016.	Juni 2016.	Septembar 2016.	Decembar 2016.
Float	1.783	1.130	1.022	564
Standardni oročeni depoziti	712	487	314	270
Standardni depoziti po viđenju	1.216	1.161	1.185	1.100
Tekući računi – L2	141.352	144.730	147.848	147.105

Depoziti Micro klijenata u 2016. godini su imali blagi trend rasta, tako da je u odnosu na 2015. godinu zabilježen rast od 1 procenta.

Poslovanje sa fizičkim licima

Slijedeći tehnološka rješenja savremenog bankarstva, Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina kontinuirano radi na unaprjeđenju kvaliteta usluge, uvođenju novih te prilagođavanju postojećih proizvoda potrebama klijenata u oblasti depozitnog, kreditnog i kartičnog poslovanja sa stanovništvom.

Kao poseban koncept poslovanja sa stanovništvom izdvaja se Raiffeisen Premium bankarstvo, namijenjeno klijentima sa većim finansijskim mogućnostima i potrebama i bazirano na proaktivnom pristupu individualnim potrebama Premium klijenata.

Neutralni poslovi

U segmentu neutralnih poslova u 2016. godini ostvareni su dobri rezultati, od kojih se izdvaja porast prihoda po poslovima ovlaštenog mjenjača za 35,4 procenata u odnosu na 2015. godinu što se pripisuje aktivnostima na akviziranju novih mjenjača u 2016. godini.

U 2016. godini poduzeto je niz aktivnosti na akviziranju novih klijenta što je uticalo na dobar rezultat povećanja baze aktivnih Paketa računa, koja je veća za 10,8 procenata, te povećanje prihoda za 26,8 procenata u odnosu na 2015. godinu.

Depoziti stanovništva

U oblasti depozitnog poslovanja, Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina u toku 2016. godine bilježi porast ukupnih depozita fizičkih lica. Porast je zabilježen za 5,11 procenta u odnosu na 2015. godinu.

Pregled stanja depozita stanovništva

'000 KM	2016.	Promjena	2015.	Promjena	2014.	Promjena	2013.
Oročeni depoziti	1.014.346	(5,6)%	1.074.113	(9,7)%	1.189.725	1,4%	1.172.824
Depoziti po viđenju	703.286	14,0%	616.676	13,5%	543.472	(1,9)%	553.691
Tekući računi	356.034	26,3%	281.970	22,3%	230.550	15,4%	195.000
Ukupno	2.073.666	5,1%	1.972.769	0,5%	1.963.747	2,2%	1.920.892

Kreditiranje stanovništva

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je u toku 2016. godine predstavila nove benefite za kreditne proizvode kao odgovor na zahtjeve tržišta:

- U prvom kvartalu 2016. godine predstavljen je benefit "grace period od 6 mjeseci",
- U drugom kvartalu 2016. godine predstavljen je benefit "povrat zadnjeg anuiteta".

Banka je omogućila svojim klijentima da na početku otplate mogu birati opciju grace perioda. Na klijentov zahtjev može se odobriti grace period na početku otplate kredita, do 6 mjeseci, u okviru kojeg klijent plaća samo kamatu na kredit, dok sa otplatom anuiteta počinje nakon isteka grace perioda. Klijent može podnijeti zahtjev za grace period i na manji period od 6 mjeseci.

Povrat zadnjeg anuiteta podrazumijeva da nakon uplate prvog dospjelog anuiteta po otplatnom planu, korisnik kredita stiče pravo na povrat jednog anuiteta kredita (u visini prvog anuiteta po otplatnom planu kredita), pod uslovom da u momentu podnošenja zahtjeva za povrat anuiteta nije imao kašnjenja u plaćanju pojedinačnih anuiteta duže od 35 dana.

Novim konceptom proizvoda postignuti su sljedeći ključni ciljevi i unaprjeđenja:

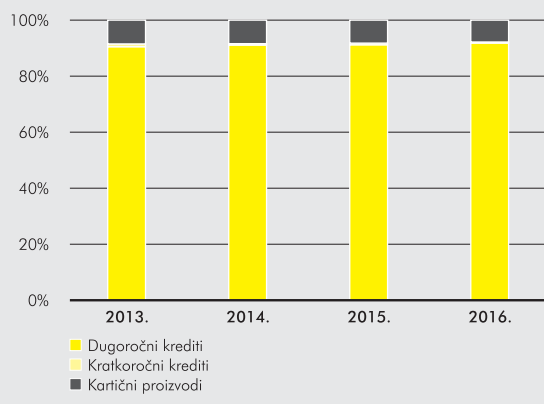
- Retencija visokovrijednih klijenata,
- Nove ciljne grupe za kreditiranje,
- Fokus na "Smart lending" kroz finansiranje klijenata sa niskim stepenom rizika:
  - a) "Primary banking Customers" – klijenata sa mjesečnim primanjima preko Raiffeisen banke,
  - b) Klijenata sa uspostavljenim poslovnim odnosom u Raiffeisen banci, putem CRM aktivnosti,
  - c) Uposlenika selektivnim pristupom odabranih firmi / Budžetskih kompanija u okviru Specijalne ponude Banke.

Najveće učešće u ukupnim kreditima, 93,14 procenata imali su namjenski i nenamjenski krediti. Hipotekarni krediti učestvovali su u plasmanu sa 4,57 procenata, a lombardni sa 2 procenta.

Kao najbolje prodavani kreditni proizvodi iz grupe namjenski i nenamjenski krediti izdvajaju se proizvodi iz grupe nenamjenskih kredita i to:

- XXL nenamjenski kredit bez jemaca, koji je u ukupnom plasmanu učestvovao sa 24 procenta,
- Pre-Approved Zamjenski kredit koji je u ukupnom plasmanu učestvovao sa 30 procenata,
- Integral – Nenamjenski kredit za refinansiranje koji je u ukupnom plasmanu učestvovao sa 19 procenta.

Struktura kreditnog portfelja stanovništva

Pregled stanja kreditnog portfelja stanovništva

'000 KM	2016.	Promjena	2015.	Promjena	2014.	Promjena	2013.
Kratkoročni krediti	5.306	(33,8)%	8.020	26,1%	6.361	(47,7)%	12.162
Dugoročni krediti	1.243.627	2,8%	1.209.503	3,9%	1.164.662	1,0%	1.153.617
Kartični proizvodi	105.810	(2,1)%	108.121	0,4%	107.667	(0,1)%	107.815
Ukupno	1.354.742	2,2%	1.325.644	3,7%	1.278.690	0,4%	1.273.594

Kartični poslovi

Kartice

Trend rasta kartičnog portfelja zabilježen je tokom cijele 2016. godine, koja je završena sa ukupno 855.104 izdatih kartica (kumulativ), od čega je u 2016. godini izdato 74.838 kartica. Time je ostvaren rast od 9 procenata u odnosu na kumulativ kartica u 2015. godini.

Najveće učešće u novoizdatim kreditnim karticama imala je "VISA Magic" kartica. Ovu karticu posebno atraktivnom za klijente čine njene pogodnosti kao što su mogućnost plaćanja na rate, te mogućnost podizanja gotovine na bankomatima Banke bez naknade.

Broju izdatih debitnih kartica značajno doprinose i kontinuirane akcije akviziranja budžetskih i korporativnih firmi za isplate plata preko debitnih kartica u izdanju Raiffeisen banke. Najveće učešće u novoizdatim debitnim karticama imala je beskontaktna MasterCard debitna kartica. Osnovne prednosti dva najzastupljenija kartična proizvoda u novoizdatim karticama u 2016. godini su:

MasterCard beskontaktna debitna kartica koja omogućava:

- Plaćanje roba i usluga u zemlji i inostranstvu,
- Podizanje gotovine na bankomatima u zemlji i inostranstvu,
- Plaćanja na Internetu,
- Funkcionalnost beskontaktnog plaćanja.

VISA Magic Card beskontaktna kartica koja omogućava:

- Plaćanje roba i usluga u zemlji i inostranstvu uz otplatu do 36 rata,
- Podizanje gotovine na Raiffeisen bankomatima bez naknade,
- Gotovinski kredit na rate na bankomatima u zemlji i inostranstvu uz otplatu do 36 rata,
- Internet plaćanje na rate,
- Beskamatno kreditiranje do 50 KM za transakcije plaćanja roba i usluga,
- Funkcionalnost beskontaktnog plaćanja,
- Mogućnost korištenja proizvoda u sklopu paketa računa,
- Paket osiguranja.

Za oba kartična proizvoda implementirana je funkcionalnost beskontaktnog plaćanja, koja omogućava plaćanje roba i usluga putem beskontaktnih tehnologije, tj. razmjenu podataka između kartice i prihvatnog uređaja bez provlačenja kartice.

Korištenjem kartice za beskontaktno plaćanje klijentu je omogućena:

- Potpuna kontrola transakcije, u smislu da kartica tokom trajanja transakcije ostaje u posjedu klijenta,
- Bez unosa PIN broja u visini transakcije do 30KM, a u slučaju plaćanja većih iznosa PIN broj je neophodan.

Prihvata kartica na POS uređajima

Tokom 2016. godine zadržan je pozitivan trend u svim segmentima prihvata platnih kartica. Nastavljeno je sa širenjem POS mreže sa funkcionalnošću beskontaktnog plaćanja, i ujedno je povećan broj trgovaca i prodajnih mjesta koji koriste POS uređaje Raiffeisen banke.

Ukupan broj uređaja koji podržavaju beskontaktno plaćanje, zaključno sa 2016. godinom je 1735 uređaja kod 2548 trgovaca. Povećanje kartičnog prometa u odnosu na 2015. godinu iznosi 21 procenat.

U cilju animiranja trgovaca kao i korisnika kartica, da što više koriste prednosti ovakvog načina plaćanja karticom, realizovano je i nekoliko kampanja, u kojoj su benefite imale sve tri skupine učesnika u procesu – trgovci, korisnici kartica i Banka. Broj novih Trgovaca koji su instalirali POS uređaje Raiffeisen banke je 281 Trgovac.

Ovakvim pristupom je potvrđena opredjeljenost banke ka stvaranju dugoročnih i partnerskih odnosa sa Trgovcima i korisnicima kartica. Nova funkcionalnost MC Shopping kartice jeste implementacija mogućnosti plaćanja do 24 rate.

Prihvat kartica na ATM-ovima

U toku 2016. godine, pušteno je u rad 8 novih bankomata, tako da je sa 31.12.2016. godine, u mreži bilo aktivno 268 bankomata.

U odnosu na 2015. godinu, iznos gotovine koji je podignut sa ATM mreže je povećan za 6.68 procenta dok broj transakcija bilježi rast za 4.3 procenta.

Tokom 2016. godine, realizovano je nekoliko aktivnosti koje su imale za cilj unaprjeđenje kvaliteta usluge na bankomatima, te poboljšanja same ATM konfiguracije, poput optimizacije vremena trajanja transakcije na ATM-u.

U 2016. godini, pored standardnih funkcionalnosti, uvedena je i nova opcija na bankomatima – CASH POINT, odnosno mogućnost uplate sredstava.

CASH POINT bankomati omogućavaju sljedeće transakcije:

- Uplata gotovine – omogućena je korisnicima svih kartica u izdanju Raiffeisen banke (osim biznis kartica).
- Isplata gotovine – omogućena je korisnicima kartica u izdanju Raiffeisen banke, kao i korisnicima kartica u izdanju drugih banaka.
- Pregled stanja računa – omogućen je korisnicima kartica u izdanju Raiffeisen banke, sa informacijom o stanju računa, iznosu raspoloživih sredstava i odobrenog prekoračenja/limita po računu.
- Kupovina Prepaid bonova – omogućava prepaid dopunu za mobilne mreže telekom operatera u Bosni i Hercegovini BH mobile, HT Eronet i m:tel za korisnike kartica u izdanju Raiffeisen banke, kao i za korisnike kartica u izdanju drugih banaka.
- Mini izvod – za korisnike kartica u izdanju Raiffeisen banke (osim biznis kartica) omogućava prikaz posljednjih deset promjena po kartičnom računu.
- Promjena PIN broja – za korisnike kartica u izdanju Raiffeisen banke omogućava promjenu PIN broja u samo 4 koraka bez dodatnih troškova za korisnika.
- Mogućnost pologa pazara za pravna lica – pologa pazara u bilo kojem trenutku, bez čekanja u redovima ispred šaltera Banke.

Popis bankomata Raiffeisen banke je dostupan na web stranici www.raiffeisenbank.ba.

Koordinacija poslovne mreže

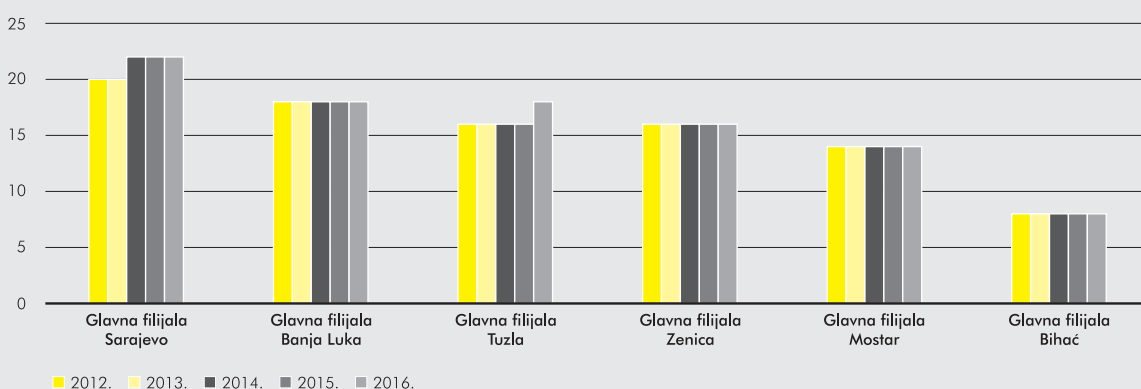
Nakon intenzivnog rasta poslovne mreže Raiffeisen BANK Bosna i Hercegovina, zabilježenog u periodu od 2002. do 2008. godine, tokom posljednjih godina, u skladu sa tržišnim prilikama, nastupio je period konsolidacije poslovne mreže, čime je Raiffeisen BANK Bosna i Hercegovina dostigla optimalan broj poslovnih jedinica u navedenom periodu.

U 2016. godini je nastavljeno širenje poslovne mreže otvaranjem dvije poslovnice u GF Tuzla sa ciljem povećanja broja klijenata Banke, te pružanja kvalitetnije usluge.

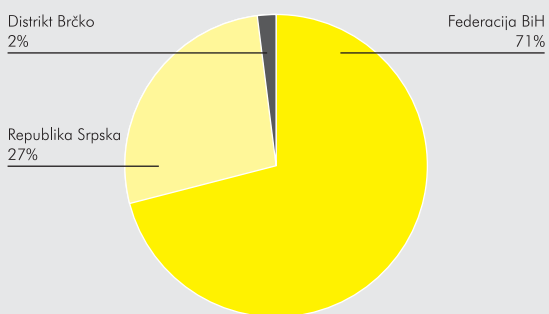
Na dan 31.12.2016. godine poslovnu mrežu činilo je 96 poslovnih jedinica, u kojima se vrše prodajno-uslužne aktivnosti i šest glavnih filijala koje čine regionalnu okosnicu poslovne mreže.

Glavne filijale su formirane u značajnijim administrativno-političkim centrima Bosne i Hercegovine i nosioci su administrativne i stručne podrške poslovnoj mreži.

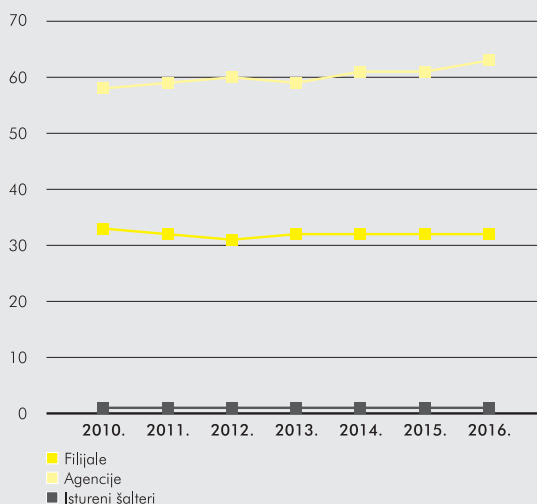
Razvoj poslovne mreže u periodu 2012-2016. godine

Regionalna rasprostranjenost mreže

Struktura poslovnih jedinica mreže Banke kroz vrijeme

Upravljanje kvalitetom

Raiffeisen banka posvećuje posebnu pažnju segmentu poslovanja koji se odnosi na kvalitet usluge. U cilju osiguranja kvaliteta i zadovoljenja potreba klijenata, Banka provodi redovna kvartalna istraživanja kako bi na adekvatan način odgovorila na eventualne pritužbe klijenata. Glas klijenata se koristi u procesu donošenja važnih odluka vezanih za unaprjeđenje proizvoda, usluga i procesa.

U sklopu Upravljanja efikasnošću i kvalitetom, nalazi se i Grupa za pravovremeno rješavanje svih pritužbi klijenata. Kanali kroz koje Banka dobija najveći broj pritužbi klijenata su: Info centar, e-mail, zaposlenici Banke, Knjiga utisaka koja je dostupna u svakoj poslovnici Banke, te putem direktnog kontakta prodajnog osoblja Banke.

Veća briga o klijentima, kao i razvoj dugoročnih personalizovanih odnosa postaju okosnica svakog poslovanja. Smatramo da je briga o klijentima / Customer Care bezuslovno rješenje za razvoj i uspjeh Banke. U tom kontekstu u narednom periodu Banka će nastojati njegovati orijentaciju na svoje klijente kao sastavni dio poslovne politike.

Elektronski kanali

Elektronski servisi

Tokom 2016. godine elektronski servisi su zadržali pozitivan trend, kako u smislu broja korisnika tako i broja realizovanih naloga putem Internet i mobilnog bankarstva.

Cilj u 2016. godini je bio povećanje broja aktivnih korisnika i naloga kreiranih putem elektronskih naloga u segmentima fizičkih i pravnih lica.

Internet bankarstvo

Zaključno sa krajem 2016. godine, aktivan ugovor za uslugu Internet bankarstva za pravna lica imalo je 10.638 klijenata. Putem sistema ove usluge, u 2016. godini ukupno je realizovano 3.168.308 elektronskih naloga, što predstavlja porast od 6,3 procenta u odnosu na prethodnu godinu.

Broj korisnika Internet bankarstva za fizička lica na kraju 2016. godine bio je 77.750. Putem Internet bankarstva za fizička lica ukupno je realizovano 364.031 elektronskih naloga, što predstavlja porast od 14,5 procenata u odnosu na prethodnu godinu.

SMS usluga

Broj korisnika SMS usluge za fizička lica – Raiffeisen Direkt SMS, na kraju 2016. godine iznosio je 140.259 što ukazuje na porast za 11,4 procenta u odnosu na kraj 2015. godine.

Broj generisanih SMS poruka bilježi rast za 0,21 procenat u odnosu na 2015. godinu.

Mobilno bankarstvo

Raiffeisen mobilno bankarstvo (R'm'B) korisnicima omogućava pristup računima i informacijama vezanim za poslovanje sa Raiffeisen bankom, te vršenje finansijskih transakcija putem mobilnog telefona. Broj korisnika ove usluge na kraju 2016. godine bio je 31.354 što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 52 procenta, dok je broj naloga realizovanih ovim servisom u porastu za 63 procenta u odnosu na 2015. godinu.

Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo

Odjeljenje Trgovina i prodaja

Poslovno okruženje u 2016. godini na domaćem i stranom tržištu u oblasti trgovine devizama i stranim efektivnim novcem bilo je iznimno izazovno. Uprkos kompleksnom poslovnom okruženju, Odjeljenje Trgovine i prodaje je uspjelo osigurati jednu od vodećih pozicija na domaćem tržištu u oblasti trgovanja devizama i ostvariti planove.

Dešavanja tokom 2016. godine sa Velikom Britanijom i uticaj Brexit-a kao i izbor predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, donijeli su neizvjesnost na međunarodnom tržištu valuta. Zabilježene su velike oscilacije vrijednosti pojedinih stranih valuta (GBP, USD, EUR) što je na indirektan način uticalo i na glavne aktivnosti koje je Odjeljenje Trgovine i prodaje poduzimalo pri zaštiti Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina od deviznog rizika.

Uprkos izraženoj volatilnosti pomenutih svjetskih valuta, posebna pažnja je usmjerena na optimizaciju deviznog rizika uz zadržavanje profitne orijentacije, što je rezultiralo da prihod po FX poslovima u 2016. godini bilježi enormno visok procenat učešća u ukupnom profitu Raiffeisen banke.

Tokom cijele godine Odjeljenje trgovina i prodaja uspješno je kontrolisalo devizni rizik na nivou pojedine valute, te je Raiffeisen banka permanentno održavala otvorenu deviznu poziciju u okviru limita propisanih od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBA) i u okviru internih limita utvrđenih prema metodologiji Raiffeisen grupacije.

Obzirom da je jedna od osnovnih karakteristika poslovanja Raiffeisen banke sa pravnim licima tokom 2016. godine bilo poticanje potpunog poslovnog odnosa sa klijentom, usluga koja se putem Customer desk servisa pruža klijentima Banke u oblasti kupoprodaje stranih valuta zadržala je visok nivo kvaliteta. Zahvaljujući profesionalnom pristupu educiranih dilera, Odjeljenje Trgovine i prodaje je uspjelo prilagoditi se stalnim promjenama na tržištu valuta i visokim očekivanjima klijenta. Također, tokom 2016. godine je zabilježen pozitivan trend pristupa klijenata servisu, tako da je ukupno 124 aktivnih klijenta usmjerilo svoje povjerenje i izabralo Raiffeisen banku kao banku partnera u oblasti trgovine stranim valutama.

Posebna pažnja je posvećena u dijelu zaštite klijenata od deviznog rizika kroz kontinuiranu edukaciju klijenata o proizvodima Odjeljenja Trgovina i prodaja.

Dodatno, jedna od važnih uloga Odjeljenja Trgovina i prodaja u oblasti trgovine efektivnim novcem tokom 2016. godine bio je individualni pristup klijentima – domaćim bankama kao i uspješna optimizacija troškova upravljanja efektivnim novcem.

Tokom cijele godine naši klijenti su ponovo pokazali kako cijene kvalitet servisa Raiffeisen banke i fokusiranost na zadovoljenje potreba svojih klijenata tako da je na kraju poslovne godine ostvaren značajan napredak koji je rezultirao većim brojem banaka koje su svoje povjerenje usmjerile prema Raiffeisen banci prilikom trgovanja gotovinskim novcem.

Izvori finansiranja i finansijske institucije

U 2016. godini se aktivno radilo na obezbjeđenju dodatnih dugoročnih izvora finansiranja, kako za investicije i obezbjeđenje trajnih obrtnih sredstava korporativnih klijenata i malih i srednjih preduzeća, tako i za projekte u oblasti javnog sektora kao i finansiranje kupovine i adaptacije stambenih jedinica.

Početkom maja 2016. godine je potpisan ugovor sa European Investment Bank (EIB) za finansiranje investicija malih i srednjih preduzeća, srednje kapitaliziranih preduzeća kao i javnog sektora. Vrijednost ugovora je 30 miliona EUR. Sredstva će biti na raspolaganju klijentima u naredne dvije godine.

U toku godine je obnovljena uspješna poslova saradnja sa European Fund for Southeast Europe (EFSE) potpisivanjem novog okvirnog ugovora kao i pojedinačnog ugovora o dugoročnom stambenom kreditu u iznosu od 10 miliona EUR. Dodatno su sa EFSE-om inicirani pregovori o novoj kreditnoj liniji za mikro i mala preduzeća čije je potpisivanje planirano za prvi kvartal 2017. godine.

U toku godine smo nastavili raditi na optimizaciji troškova međunarodnog platnog prometa u cilju zadovoljenja i potreba klijenata i smanjenja troškova za klijente i Banku.

Investicijsko bankarstvo

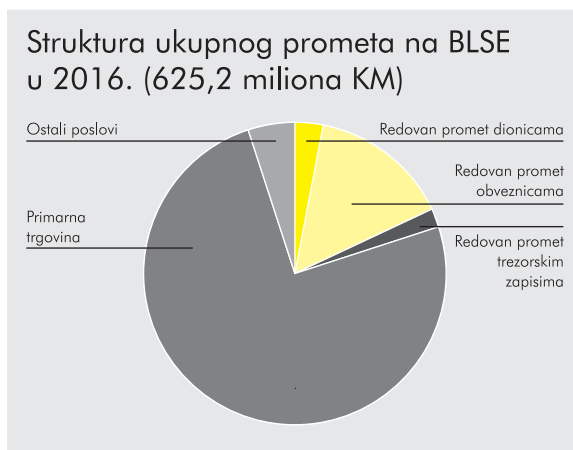
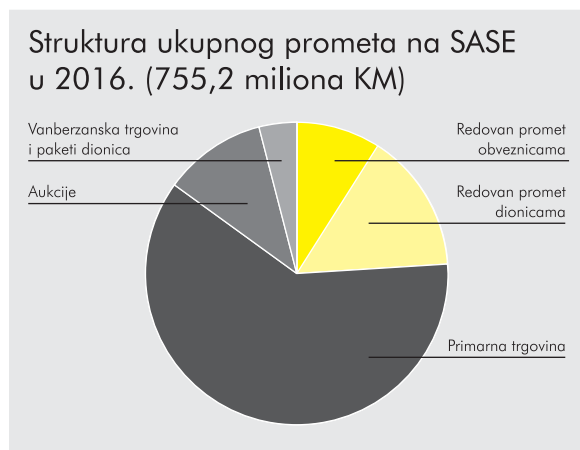
Nakon rekordnog prometa na Sarajevskoj berzi (SASE) u 2015. godini, ukupan promet u 2016. godini iznosio je 755,2 miliona KM što je 38,08 procenata manje nego u prethodnoj godini, ali i dalje predstavlja značajan volumen prometa. Gledajući istorijski, 2014. godina je definitivno bila ključna godina kada je u pitanju nagli trend rasta ukupnog prometa u poređenju sa periodom nakon finansijske krize 2008. godine, te je u datoj godini promet gotovo utrustručen sa daljnim trendom rasta koji se mjeri dvoznamenkastim brojevima. Trend rasta prometa u posljednjih par godina je u direktnoj korelaciji sa početkom zaduživanja Federalnog ministarstva finansija emitovanjem trezorskih zapisa i obveznica putem berze.

S druge strane, jedan od ključnih razloga za pad prometa 2016. godini leži u činjenici, da su uporednu 2015. godinu, pored trgovine dužničkim vrijednosnim papirima na primarnom tržištu, obilježile dvije ključne transakcije vlasničkog restrukturiranja u dvije bankarske grupacije, što je značajno utjecalo na cjelokupnu tržišnu performansu.

Osnovni generator rasta je i dalje primarno tržište dužničkih vrijednosnih papira, putem kojeg je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) samo u prethodnoj godini prikupila 460,3 miliona KM, što čini 60,95 procenata ukupnog prometa. Kroz trinaest aukcija trezorskih zapisa prikupljeno je 320,4 miliona KM, uz sljedeću ročnu strukturu: tri emisije tromjesečnih zapisa, sedam emisija šestomjesečnih zapisa, dvije emisije devetomjesečnih zapisa, te jedna emisija dvanaestomjesečnih zapisa. Dijelom zbog uvođenja negativne kamatne stope na viškove novca preko obavezne rezerve kod Centralne Banke BiH od -0,2 procenata, a dijelom zbog pretjerane likvidnosti banaka, kao glavnih investitora na ovom tržišnom segmentu, došlo je do pada prinosa na dužničke instrumente Vlade FBiH, te u drugom dijelu godine i do negativnih stopa prinosa na kratkoročne instrumente koji su se kretali u intervalu od -0,0028 procenata do -0,04 procenata.

Dugoročno zaduživanje nije bilo u fokusu Vlade FBiH, te je putem emitovanih obveznica prikupljeno 139,9 miliona KM kroz tri aukcije obveznica na rokove tri i pet godina. Kamatna stopa na obveznice u FBiH se kretala od 1,87 procenata do 3,42 procenata.

Redovan berzanski promet na SASE u 2016. godini iznosio je 177,8 miliona KM, što predstavlja pad od -51.25 procenata u odnosu na isti period prethodne godine. Iako je najveći dio prometa u 2015. godini rezultat već pomenute transakcije vlasničkog restrukturiranja, može se s pravom reći da se ne radi o prirodnom rastu obima prometa i broja transakcija.

Trgovina obveznicama na sekundarnom tržištu je značajno intenzivirana u 2016. godini sa ukupnim prometom od 62,6 miliona KM u odnosu na 17,5 miliona KM u godini prije. Doprinos povećanju volumena na ovom tržišnom segmentu, imale su i pionirske transakcije obveznicama Vlade FBiH za pokriće budžetskih rashoda na sekundarnom tržištu, gdje je najveći promet zabilježila serija 13 – FBiH obveznice budžetski rashodi (FBiHK16A) u iznosu 18,1 miliona KM, te serija 2 – FBiH obveznice budžetski rashodi (FBiHK4A) u iznosu 7,6 miliona KM. Od ukupnog prometa obveznicama, 39,5 miliona KM je ostvareno obveznicama za pokriće budžetskih rashoda, 19,4 miliona KM je ostvareno obveznicama ratnih potraživanja te 3,7 miliona KM obveznicama stare devizne štednje.

Redovan promet dionicama u prethodnoj godini je dostigao iznos od 111,9 miliona KM, od čega je najviše trgovano na slobodnom tržištu – ST2 u iznosu 44,07 miliona KM, te na slobodnom tržištu – ST1 sa ostvarenim prometom 39,3 miliona KM. Učešće redovnog prometa dionicama u ukupnom berzanskom prometu iznosi 14,83 procenata što je nedovoljno za poticanje ubrzanog razvoja tržišta kapitala. Po ostvarenom prometu prednjači emitent BH Telecom d.d. Sarajevo čijim je dionicama trgovano u ukupnom iznosu 10,3 miliona KM po posljednjoj cijeni perioda 15,15 KM, što predstavlja pad cijene od 17,21 procenat na godišnjem nivou. Iako su pretežno dionice emitenata iz sastava in-

deksa SASX-10 nosioci dioničkog prometa, u prethodnoj godini su značajan promet ostvarili emitenti: Unis Ginex d.d. Gorazde, Energonova d.d. Sarajevo, Šumaprojekt d.d. Sarajevo, Ozon d.d. Travnik, Ingram d.d. Srebrenik i sl.

U prethodnoj godini došlo je do intenziviranja privatizacijskih aktivnosti, u okviru čega je Vlada FBiH prodala vlasnički udio u dvije kompanije Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo i Bosnalijek d.d. Sarajevo putem Sarajevske berze – burze vrijednosnih papira, dok su zakazane aukcije za prodaju državnog kapitala u trećem emitentu Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo bile neuspješne zbog izostanka zainteresiranih investitora. Aukcija za prodaju 511,478 ili 39,91 procenat dionica Fabrike duhana Sarajevo je održana 15.09.2016. godine po cijeni 83,50 KM po dionici čime je Vlada FBiH prodala svoj udio za 42,7 miliona KM. Novi većinski vlasnik je u zakonskom roku objavio i sproveo tender ponudu za preuzimanje ostatka dionica po istoj cijeni, čime je dodatno kupio 38,81 procenat dionica, stekavši na taj način kontrolu nad kompanijom sa ukupno 78,72 procenta vlasničkog učešća. Vlasnički udio od 19,25 procenta Vlade FBiH u emitentu Bosnalijek je ponuđen na prodaju 06.10.2016. godine, gdje je 1,507,724 dionica prodano po cijeni 15,51 KM, umjesto 14,73 KM koliko je iznosila inicijalno ponuđena minimalna cijena. Za dati paket dionica, Vlada FBiH je dobila 23,4 miliona KM.

Vrijednost vanberzanskih transakcija u protekloj godini je iznosila 5,03 miliona KM, dok je vrijednost prijavljenih paketa dionica iznosila 29,2 miliona KM.

Indeks investicionih fondova BIFX je u 2016. godini registrovao najosjetniji pad vrijednosti od -28.89 procenata sa 1.443,64 na 1.026,52 indeksnih poena. Indeks blue chip kompanija SASX-10 je registrovao blagi rast vrijednosti od 0,25 procenata na 690.48 indeksnih poena, dok je indeks primarnog tržišta SASX-30 pao za -2,49 procenata.

Na Banjalučkoj berzi vrijednosnih papira (BLSE) ostvaren je ukupan promet u vrijednosti od 625,2 miliona KM, što predstavlja rast ukupnog prometa od 11,51 procenat u odnosu na 2015. godinu.

U toku godine, uspješno je održano osamnaest aukcija za prodaju dužničkih vrijednosnih papira emitovanih od strane Vlade Republike Srpske, od čega je 186,1 milion KM ostvareno putem deset aukcija trezorskih zapisa, a 281,3 miliona KM putem osam aukcija obveznica. Trezorski zapisi su emitovani na period jedan, šest i dvanaest mjeseci, dok su obveznice emitovane na period tri, pet i sedam godina. Navedene primarne emisije su realizovane po višim prinosima u poređenju sa istim instrumentima na SASE, u skladu s čim su se prinosi na trezorske zapise na BLSE kretali u intervalu od 0,1 procenta do 2,71 procenat, dok su se prinosi na obveznice kretali u intervalu od 3,78 procenata do 4,99 procenata.

Ukupan redovan promet na BLSE je iznosio 127,9 miliona KM, što predstavlja rast prometa od čak 33,74 procenta u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Najveći doprinos rastu prometa imao je redovan dužnički promet obveznicama i trezorskim zapisima na sekundarnom tržištu u iznosu 106,9 miliona KM. U skladu s tim, po prometu na ovom segmentu prednjači serija obveznica Republika Srpska 5 procenata 03/06/26 (RSBD-O-R) kojom je trgovano u iznosu 15,6 miliona KM, zatim serija obveznica ratnih šteta 10 (RSRS-O-J) u iznosu 15,01 milion KM te trezorski zapisi 12M 27/01/17 (RS16-T01) u iznosu 13,2 miliona KM.

Redovan promet dionicama na BLSE je podbacio u 2016. godini sa ostvarenim iznosom od 20,95 miliona KM što je manje za -27.26 procenata u odnosu na 28,79 miliona KM prometa 2015. godine. I dalje najtrgovaniji emitent na ovom segmentu je Telekom Srpske a.d. Banja Luka (TLKM-R-A) čijim dionicama je tokom godine trgovano u ukupnom iznosu od 5,4 miliona KM, što je manji promet za -43.70 procenata u odnosu na prethodnu godinu. Padu prometa pored manjeg obima trgovanja doprinosi i pad prosječne cijene ovog emitenta sa prošlogodišnjih 1,62 KM na 1,32 KM.

Ključni berzanski indeksi na BLSE su registrovali pad vrijednosti na godišnjem nivou, u skladu s čim je berzanski blue-chip indeks (BIRS) završio godinu na vrijednosti od 546.67 indeksnih poena, što predstavlja pad od -16,05 procenata u odnosu na početak godine, dok je indeks investicionih fondova (FIRS) zabilježio pad vrijednosti od -17.31 procenat, završivši 2016. godinu na vrijednosti od 1,575.61 indeksnih poena.

Uprkos još uvijek teškoj situaciji na domaćem tržištu kapitala, Investicijsko bankarstvo je realizovalo još jednu uspješnu poslovnu godinu u kojoj je zabilježen rast prihoda, a broj klijenata u svim segmentima poslovanja je stabilan s tendencijom blagog rasta.

Skrbnništvo-GSS je ostvarilo veoma uspješnu poslovnu godinu u kojoj je povećan broj skrbničkih računa za 23,17 procenata, što govori o ukazanom povjerenju postojećih, ali i novih klijenata. Visoka kvaliteta usluga skrbništva i uspjeh Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina u poslovima skrbništva je prepoznat i potvrđen u godišnjem istraživanju organiziranom od strane uglednog časopisa "Global Custodian Magazine", a što su prepoznali i klijenti koji su Banku ocijenili veoma visokim ocjenama i kao banku koji bi preporučili.

Grupa **Administracija fondova** u segmentu **poslova depozitara** u 2016. godini uspješno je obavljala depozitarske poslove za svoje klijente, u emisiji i prometu vrijednosnih papira. U okviru segmenta **administracije fondova** fokus Banke se odnosio na aktivnosti potpisivanja ugovora sa postojećim klijentima, te pružanja usluge depozitara za Zatvorene i

Otvorene investicijske fondove. Dozvole za obavljanje poslova depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira, kao i za poslove depozitara fondova, su uspješno produžene, čime je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH potvrđeno da Banka permanentno ispunjava sve zakonske uslove za pružanje usluga banke depozitara.

Grupa **Dilerski poslovi** nastavila je s aktivnostima kupovine i prodaje vrijednosnih papira za račun Banke, ostvarujući još jednu uspješnu poslovnu godinu. Banka je u 2016. godini ostala aktivan učesnik na tržištu dužničkih vrijednosnih papira u FBiH i RS, a fokus investiranja je zadržan na domaćem tržištu.

U dijelu **Brokerskih poslova** koje Banka obavlja kao profesionalni posrednik na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira, u 2016. godini ostvareno je treće mjesto po broju obavljenih transakcija i drugo mjesto po ostvarenom prometu.

Realizovano je i povećanje broja transakcija klijenata Banke na domaćem tržištu, što je rezultiralo znatnim povećanjem prihoda po osnovu ovih usluga. Na domaćem tržištu, značajna trgovina je obavljena sa domaćim obveznicama ratne štete i devizne štednje. Također, vršeno je kontinuirano izvještavanje klijenata o bitnim aktivnostima na domaćem tržištu, naročito u segmentu javnih emisija vrijednosnih papira, a u cilju animiranja postojećih i akvizicije novih klijenata za investiranje u dužničke vrijednosne papire.

U okviru odjeljenja **Istraživanje i savjetovanje** uspješno su realizirani poslovi agenta emisije za Federalno ministarstvo finansija u posljednjem kvartalu 2016. godine, gdje je emitent kroz sedam aukcija prikupio 220,5 miliona KM. Aktivno sudjelovanje i angažman u sferi intenziviranja ovakvog načina finansiranja putem tržišta kapitala za sve nivoe vlasti i različite strukture investitora su obilježili 2016. godinu, u okviru čega su održani iznimno produktivni sastanci sa potencijalnim emitentima.

U cilju razvijanja usluge finansijskog savjetovanja vezane za korporativne finansije Banke je nastojala osigurati proizvod/rješenje za adekvatan alternativni vid finansiranja, širenja poslovanja i ulaganja u dalji razvoj kompanije, a koji prevazilazi klasično komercijalno bankarstvo, što je izazvalo izuzetno pozitivan odjek kod ciljanih rastućih domaćih kompanija koje su prepoznate kao jedan od bitnih faktora sveukupnog ekonomskog rasta BiH. Različit i profesionalan pristup pojedinom klijentu uz omogućavanje visokog nivoa pružanja usluge i kooperacije je ono što Raiffeisen banku čini prepoznatljivim na tržištu.

Također, analitičari Banke na svakodnevnoj osnovi prate ekonomska i tržišna kretanja na bazi čega se klijenti, Banka i javnost informiraju o prognozama na tržištima EU i SAD-a, ali prije svega u bh. ekonomiji i finansijskom tržištu, što je od iznimnog značaja za procese budžetiranja, donošenja poslovnih planova, investicionih i drugih odluka u poslovanju. Kredibilitet usluga Banke potvrđuje i lista korisnika izvještaja koju uključuje rejting agencije, međunarodne finansijske institucije, medije i veliki broj korporativnih i institucionalnih klijenata.

U segmentu poslovanja sa **Institucionalnim klijentima** nastavljene su aktivnosti Banke na unapređenju kvalitete usluga i jačanja poslovnog odnosa sa klijentima u prilog čemu nedvojbeno ukazuje povećanje volumena ukupnih depozita. I pored činjenice da je došlo do pada kamatnih stopa u 2016. godini, klijenti su prepoznali stabilnost i pouzdanost Raiffeisen banke te povećali svoje ukupne depozite za 21,4 procenat u odnosu na prethodnu godinu, a najveći porast je zabilježen kod oročenih depozita za 23,67 procenata. Banka ima dominantno učešće na tržištu u segmentu poslovanja sa institucionalnim klijentima pa je 2016. godina završena sa 126 klijenata u ovom segmentu.

Finansijski izvještaji

Odgovornost za finansijske izvještaje	46
Izvještaj nezavisnog revizora	47
Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	48
Izvještaj o finansijskom položaju	49
Izvještaj o novčanim tokovima	50
Izvještaj o promjenama na kapitalu	51
Napomene uz finansijske izvještaje	52

Odgovornost za finansijske izvještaje

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 83/09), Uprava je dužna osigurati da za svaki finansijski period budu sastavljeni finansijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji daju istinit i fer pregled stanja i rezultata poslovanja Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina ("Banka") za taj period. MSFI objavljuje Međunarodni odbor za računovodstvene standarde.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju finansijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao za i u ime Uprave

Karlheinz Dornnigg, direktor

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

24. februara 2017. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničarima Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina:

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: "Banka"), prikazanih na stranicama 3. do 59., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2016. godine, te izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, kao i sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i revizijskim standardima primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili greške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja, kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Banci. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina
6. mart 2017. godine

Izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2016.	2015.
Prihodi od kamata i slični prihodi	5	154.581	158.181
Rashodi od kamata i slični rashodi	6	(32.739)	(39.091)
Neto prihodi od kamata		121.842	119.090
Prihodi od naknada i provizija	7	84.054	75.329
Rashodi od naknada i provizija	8	(15.696)	(12.037)
Neto prihodi od naknada i provizija		68.358	63.292
Neto prihodi iz investicionog poslovanja	9	13.896	14.407
Ostali prihodi iz poslovanja	11	2.890	4.010
Prihodi iz redovnog poslovanja		206.986	200.799
Administrativni troškovi	12	(102.650)	(105.684)
Amortizacija	25,26	(7.642)	(7.995)
Rashodi iz redovnog poslovanja		(110.292)	(113.679)
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit		96.694	87.120
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	13	(40.825)	(19.016)
Naplaćena otpisana potraživanja	10	5.070	7.059
		(35.755)	(11.957)
DOBIT PRIJE POREZA		60.939	75.163
Porez na dobit	14	(8.410)	(8.154)
NETO DOBIT		52.529	67.009
Ostala sveobuhvatna dobit:			
Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u izvještaj o bilansu uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uvjeti:			
– Efekti promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto	19	24	-
		24	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT		52.553	67.009
Zarada po dionici (u KM)	33	53,13	67,78

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju

na dan 31. decembar 2016. godine

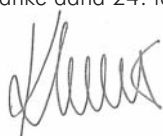
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31.12. 2016.	31.12. 2015.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	15	874.376	804.472
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	16	327.197	250.462
Plasmani kod drugih banaka	17	184.717	151.748
Kreditni dati klijentima	18	2.089.206	2.059.096
Imovina namijenjena prodaji		457	345
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19	216	192
Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	20	99.705	102.437
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	21	139.723	136.553
Ulaganja u zavisna društva	22	12.507	2.456
Ulaganja u pridružena društva	23	2	8.175
Odgođena poreska imovina	14	816	831
Akontacija poreza na dobit		4.292	2.094
Ostala imovina i potraživanja	24	42.646	37.299
Materijalna i nematerijalna imovina	25	111.340	123.408
Ulaganja u investicijske nekretnine	26	35.775	23.980
UKUPNA IMOVINA		3.922.975	3.703.548
OBAVEZE			
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	27	81.074	125.561
Obaveze prema klijentima	28	3.188.890	2.935.840
Subordinirani dug	29	61.811	61.798
Rezervisanja	30	30.174	19.743
Ostale obaveze	31	40.756	31.374
UKUPNE OBAVEZE		3.402.705	3.174.316
KAPITAL			
Dionički kapital	32	247.167	247.167
Dionička premija		4.473	4.473
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu		148	124
Regulatorne rezerve		102.443	102.443
Zadržana dobit		166.039	175.025
UKUPNI KAPITAL		520.270	529.232
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		3.922.975	3.703.548
PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE	29	826.369	902.674

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Banke dana 24. februara 2017. godine:

Predsjednik Uprave
Karlheinz Dobnigg

Izvršni direktor za Finansije, Rizike
i Pravne poslove (CRO & CFO)
Heribert Fernau

Izvještaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2016.	2015.
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije oporezivanja	60.939	75.163
Usklađenja:		
Amortizacija	7.642	7.995
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto	37.577	19.556
Dobit od otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	(77)	(246)
Realizovani gubici i usklađenja fer vrijednosti finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.106	166
Umanjenje / (otpuštanje) vrijednosti ulaganja u zavisna društva	3.248	(540)
Otpuštanje obračunatih troškova iz prethodne godine	(492)	(1.344)
Otpisane obaveze	(12)	(33)
Obračunata kamata na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznata u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(278)	(256)
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	(2.126)	(1.707)
Promjene na operativnoj imovini i obavezama:		
Neto povećanje obavezne rezerve kod CBBH	(76.735)	(9.668)
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka	(32.969)	(45.916)
Neto povećanje kredita datih klijentima, prije umanjivanja vrijednosti	(52.795)	(38.812)
Neto povećanje ostale imovine i potraživanja, prije umanjivanja vrijednosti	(9.266)	(13.587)
Neto (smanjenje) / povećanje obaveza prema bankama – depoziti	(21.316)	7.059
Neto povećanje obaveza prema klijentima	253.050	54.768
Neto povećanje ostalih obaveza	7.743	4.155
	175.239	56.753
Plaćeni porez na dobit	(8.395)	(9.399)
NETO NOVAC OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	166.844	47.354
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Prilivi od finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, neto	1.904	15.579
(Nabavka) / prilivi od prodaje finansijske imovine koja se drži do dospelja, neto	(3.170)	33.119
Prilivi od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	27
Ulaganja u zavisna društva	(5.126)	-
Primljene dividende	2.126	1.707
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	(8.110)	(7.410)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	122	438
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(12.254)	43.460
FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		
Otplate obaveza po uzetim kreditima, neto	(23.171)	(37.040)
Otplata subordiniranog duga, neto	-	(7.886)
Plaćene dividende	(61.515)	(67.941)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(84.686)	(112.867)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	69.904	(22.053)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	804.472	826.525
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	874.376	804.472

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu

za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Revalorizacije rezerve za finansijsku imovinu	Regulatorne rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2014.	247.167	4.473	124	102.443	175.957	530.164
Raspodjela dividende	-	-	-	-	(67.941)	(67.941)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	67.009	67.009
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	67.009	67.009
Stanje 31. decembra 2015.	247.167	4.473	124	102.443	175.025	529.232
Raspodjela dividende	-	-	-	-	(61.515)	(61.515)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	52.529	52.529
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	24	-	-	24
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	24	-	52.529	52.553
Stanje 31. decembra 2016.	247.167	4.473	148	102.443	166.039	520.270

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. Opći podaci

Historija i osnivanje

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina, Sarajevo ("Banka") je dioničko društvo sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, koje je počelo sa radom 1993. godine. Glavne djelatnosti Banke su:

1. primanje i plasiranje depozita;
2. primanje depozita po viđenju i oročenih depozita;
3. davanje dugoročnih i kratkoročnih kredita i izdavanje dugoročnih i kratkoročnih garancija lokalnim tijelima, preduzećima, stanovništvu, privatnim osobama i drugim kreditnim institucijama koje se bave finansijskim najmovima i transakcijama u stranoj valuti;
4. aktivnosti na međubankarskom tržištu;
5. obavljanje unutrašnjeg i vanjskog platnog prometa;
6. mjenjačke i ostale redovne bankarske usluge;
7. pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže filijala u Bosni i Hercegovini.

Banka posluje kroz jedan poslovni i geografski segment, a to je pružanje bankarskih usluga u Bosni i Hercegovini.

Registrovano sjedište Banke je u ulici Zmaja od Bosne bb, Sarajevo. Na dan 31. decembar 2016. godine, Banka je imala 1.312 zaposlenih (31. decembar 2015.: 1.355 zaposlenih).

Banka nije konsolidovala zavisna i pridružena društva: Raiffeisen Special Assets Company d.o.o., Sarajevo, Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo, Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka, Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo i Raiffeisen ASSISTANCE d.o.o. Sarajevo budući da Uprava vjeruje da su ispunjeni uslovi za izuzeće propisani MSFI 10.4 (a):

- (a) Banka je zavisno društvo u potpunom ili djelimičnom vlasništvu drugog subjekta i njegovih drugih vlasnika, uključujući one koje koji inače nemaju pravo glasanja i koji su obaviješteni o tome da Banka neće prikazati konsolidovane finansijske izvještaje i tome se ne protive;
- (b) Vlasničkim instrumentima Banke se ne trguje na uređenom tržištu;
- (c) Banka nije podnijela, niti je u postupku podnošenja svojih finansijskih izvještaja komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji radi izdavanja bilo koje vrste instrumenata na javnom tržištu; i
- (d) Krajnji vlasnik Banke sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje za javnu upotrebu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Krajnji dioničar Banke je Raiffeisen Bank International AG Vienna, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Grupe dostupni su na adresi: *Am Stadtpark 9 1030 Beč, Austrija* ili na internet stranici <http://investor.rbinternational.com>.

Nadzorni odbor

Karl Sevelda	Predsjednik
Peter Lennkh	Zamjenik predsjednika
Ferenc Berszan	Član do 17. juna 2016. godine
Kirchmair Markus	Član od 18. juna 2016. godine
Johannes Kellner	Član
Peter Janecko	Član

Uprava Banke

Karlheinz Dobnigg	Direktor, član Uprave
Sanela Pašić	Zamjenik direktora, član Uprave, do 14. marta 2016. godine
Heribert Fernau	Izvršni direktor, član Uprave, od 15. marta 2016. godine
Mirha Hasanbegović	Izvršni direktor
Maida Zahirović Salom	Izvršni direktor
Ante Odak	Izvršni direktor, član Uprave, od 1. maja 2016. godine

Odbor za reviziju

Wolfgang Kettner	Predsjednik
Fikret Hadžić	Član
Nedžad Madžak	Član
Abid Jusić	Član
Vojislav Puškarević	Član

2. Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekući period:

- MSFI 14: "Razgraničavanje zakonskih i propisanih dažbina" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji", MSFI 12: "Objavlivanja udjela u drugim subjektima" i MRS 28: "Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima" – Investicioni subjekti: Primjena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MSFI 11: "Zajednički aranžmani" – Računovodstveni tretman sticanja udjela u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MRS 1: "Prezentacija finansijskih izvještaja" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MRS 16: "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 38: "Nematerijalna imovina" – Objašnjenje o prihvatljivim metodama amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MRS 16: "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 41: "Poljoprivreda" – Poljoprivreda: Plodonošne plantaže (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene MRS 27: "Odvojeni finansijski izvještaji" – Metoda udjela u odvojenim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.2. Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.);
- Izmjene MSFI 2: "Plaćanje temeljeno na dionicama" – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" – Primjena MSFI 9: "Finansijski instrumenti" sa MSFI 4: "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. ili kad MSFI 9: "Finansijski instrumenti" bude primijenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 7: "Izvještaj o novčanim tokovima" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017.);
- Izmjene MRS 40: "Ulaganja u nekretnine" – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);

- Izmjene različitih standarda i tumačenja “Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014. – 2016.)” koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 1. januara 2017. a izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.);
- IFRIC 22: “Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na finansijske izvještaje Banke.

3. Sažetak temeljnih računovodstvenih politika

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (“MSFI”) koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev revalorizacije određenih stavki finansijskih instrumenata.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Banke. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za obračunski period na koji se odnosi metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove (uključujući sve naknade na plaćene i primljene stavke koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcija i ostalih premija ili popusta) tokom očekivanog trajanja finansijske imovine / obaveza ili, gdje je to prikladno, tokom kraćeg perioda.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanog u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret glavnice, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Banke. Banka kontrolu nad zavisnim društvom zasniva kada je izložena promjenjivim prinosima, ili ima pravo na iste, po osnovu sudjelovanja u subjektu i mogućnostima da utiče na te prinose posredstvom moći nad zavisnim društvom.

Ulaganja u zavisna društva su u ovim finansijskim izvještajima prikazana po trošku stjecanja, umanjena za umanjenje vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući i neuspostavljeni subjekt kao što je partnerstvo, u kojem Banka ima značajan uticaj, ali koji nije ni zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva su u ovim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjene vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalaj sveobuhvatnoj dobiti.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu sa konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospijeca" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade za plaćene ili primljene poene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troška transakcije i ostalih premija i rabata) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Finansijski instrumenti koji su "iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospijeca" i "dati kredit i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Kredit i potraživanja

Kredit, plasirani depoziti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Isti nastaju kad Banka daje novac dužniku bez namjere istovremene prodaje tih potraživanja ili prodaje u bliskoj budućnosti.

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za inkrementalne troškove. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjene vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Banka imovinu klasifikuje kao finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjena za trgovanje" ili je inicijalno određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjena za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Banka drži zajedno, i koja se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjena za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Banke ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja imovine na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultatnom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu. Fer vrijednost finansijske imovine određuje se na način opisan u Napomeni 37.

Finansijska imovina u posjedu do dospijea

Obveznice i trezorski zapisi sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijea, za koje Banka ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijea, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospijea. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Kotirane dionice i vrijednosni papiri s mogućnošću otkupa koje drži Banka i kojima se trguje na aktivnim tržištima se klasifikuju kao "raspoloživa za prodaju" i vode po fer vrijednosti. Fer vrijednost se određuje na način opisan u Napomeni 37. Dobit i gubitak koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti se priznaju direktno kao kapital tj. revalorizacione rezerve sa izuzetkom gubitaka po umanjenju vrijednosti, kamate kalkulisane po metodu efektivne kamatne stope, i dobiti i gubitaka po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, koji se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. U slučaju prodaje imovine ili značajnog umanjenja njene vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak koja je prethodno bila priznata kao revalorizaciona rezerva se uključuje u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Dividende po ovim sredstvima se priznaju u bilans uspjeha kada Banka uspostavi pravo da prima uplate.

Fer vrijednost finansijske imovine "raspoložive za prodaju", denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na datum izvještajnog perioda. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjeni amortizovanog troška imovine priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina, osim finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se vrednuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće strane pod ugovorom; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala finansijska imovina provjerava se na grupnoj osnovi. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupe procjene umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupiše se na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanom trošku se umanjuje upotrebom konta umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko konta umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret konta umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta umanjenja vrijednosti se priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenta "raspoloživih za prodaju", ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti priznato.

U vezi sa vlasničkim instrumentima "raspoloživim za prodaju", svako sljedeće povećanje u fer vrijednosti nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Banka ne prenese i zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva, i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Banka nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti koje je izdala Banka

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je bilo koji ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela u imovini subjekta nakon odbijanja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Banka izdala knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji

Obaveze za ugovore o finansijskoj garanciji su inicijalno mjerene po fer vrijednosti i naknadno su mjerene po većem od:

- iznosa obaveze u ugovoru, kako je utvrđeno u skladu sa MRS 37: "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina"; ili
- iznosa inicijalno priznatog i, gdje je to odgovarajuće, umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u skladu sa politikama priznavanja prihoda koji su gore utvrđeni.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao finansijske obaveze "iskazane po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Banka nema finansijske obaveze po fer-vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze prema bankama, klijentima i subordinirani dug, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivani period trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovodenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna investicijska održavanja i zamjene se kapitalizuju. Imovine u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu koja je kako slijedi:

Zgrade	1,3%
Namještaj i automobili	10%-14%
Računari	33,3%
Ostala oprema	7%-15%
Nematerijalna imovina	20%-100%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenja

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjenoj za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearne metode kako slijedi:

Zgrade	1,3%
--------	------

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Nadalje, topli obrok, prijevoz sa i na posao i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostale sveobuhvatne dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 3 prosječne mjesečne plate zaposlenog ili 3 prosječne plate na nivou Federacije Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom izvještaju Federalnog izvoda za statistiku, u zavisnosti šta je za zaposlenog povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

Preračunavanje strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o bilansu uspjeha i ostale sveobuhvatne dobiti perioda.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2016.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,855450 KM
31. decembar 2015.	1 EUR = 1,95583 KM	1 USD = 1,790070 KM

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmiranjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti priznaje se u skladu s propisima Agencije za bankarstvo FBiH ("FBA") te nije raspodjeljiva.

Regulatorna rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA

Za potrebe ocjene adekvatnosti kapitala i priznavanja rezervi za kreditne gubitke formirane iz dobiti u kapitalu i rezervama, u skladu sa lokalnim propisima i relevantnim propisima FBA, Banka također računa i rezervisanja u skladu sa tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće grupe za potrebe FBA u skladu sa navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja.

Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA uključuju i specifična i opšta rezervisanja. Opšta rezervisanja se ponovo uključuju kao Tier 2 kapital u izračun adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima FBA.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacije rezerve za ulaganja

Revalorizacije rezerve za ulaganja uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Banke donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednom finansijskom periodu.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog izvještajnog perioda. Tokom 2016. godine na osnovu izmjena u Zakonu o porezu na dobit Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj 15/16), te na osnovu pregleda životnog vijeka dugoročne imovine, Uprava je procijenila da je životni vijek pojedine imovine duži nego inicijalno procijenjen, što je rezultiralo smanjenjem troškova amortizacije i povećanjem neto rezultata za 2016. godinu za iznos od 432 hiljade KM.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

Kao što je opisano u Napomeni 3., na kraju svakog izvještajnog perioda, Banka ocjenjuje pokazatelje umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i njihov uticaj na procijenjene buduće tokove iz kredita i potraživanja.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim osobama i građanima, te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita i garancija. Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik. Vezano za finansijsku imovinu koja se vodi po amortizovanoj trošku, Banka najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Kod procjene kolektivnog umanjenja vrijednosti, razmatraju se sljedeće opšte smjernice:

- budući novčani tokovi za homogeni segment/grupu proizvoda se procjenjuju na osnovu iskustva o istorijskom gubitku za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika;
- informacije o stopama historijskog gubitka se primjenjuju konzistentno na definisane homogene segmente/grupe;
- iskustvo o istorijskom gubitku se prilagođava na temelju trenutnih podataka koji se mogu promatrati tako da je konzistentno s tekućim uslovima;
- metodologija i pretpostavke korištene za procjenu budućih novčanih tokova se redovito revidiraju, i po potrebi ažuriraju.

Kao što je objašnjeno u nastavku, Banka također izračunava rezervisanja u skladu s propisima FBA, uz procjenu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI. Rezervisanja izračunata u skladu sa propisima FBA, Banka ne priznaje u svojim knjigama, nego one čine osnovu za izračun adekvatnosti kapitala, a u prethodnim godinama i osnovu za alokaciju u neraspodjeljive rezerve unutar kapitala i rezervi.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 37., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, i finansijske imovine koja se drži do dospeljeća, vrednuju se analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

5. Prihodi od kamata i slični prihodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanovništvo	114.539	115.280
Privredna društva	36.214	39.161
Finansijska imovina u posjedu do dospeljeća	3.075	3.494
Strane banke	486	231
Ostalo	267	15
	154.581	158.181

6. Rashodi od kamata i slični rashodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanovništvo	20.069	25.765
Strane banke	6.541	7.293
Privredna društva	5.758	5.567
Domaće banke	8	19
Ostalo	363	447
	32.739	39.091

7. Prihodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Transakcije sa stanovništvom	30.887	25.158
Platni promet	25.997	24.671
Kreditni i garancije	8.079	8.119
Konverzije stranih valuta	7.544	7.393
Održavanje računa	6.640	5.773
Ostalo	4.907	4.215
	84.054	75.329

8. Rashodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Transakcije po kartičnim računima	10.742	8.442
Usluge CBBH	1.097	939
S.W.I.F.T. usluge	737	728
Korespondentni računi	529	539
Unutrašnji platni promet	50	170
Ostalo	2.541	1.219
	15.696	12.037

9. Neto prihodi iz investicijskog poslovanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Pozitivne kursne razlike iz poslovanja	9.934	10.330
Prihodi od kamata po obveznicama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 20.)	3.111	3.454
Prihod od dividendi	2.126	1.707
Usklađenja fer vrijednosti obveznica po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 20.)	(1.049)	29
Negativne kursne razlike po osnovu poravnanja sa CBBH	(169)	(918)
Neto gubitak od prodaje obveznica po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(57)	(205)
Neto dobitak od prodaje dionica po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	10
	13.896	14.407

10. Naplaćena otpisana potraživanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Kamata	4.612	6.639
Glavnica	458	420
	5.070	7.059

11. Ostali prihodi iz poslovanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Prihod od zakupa	1.326	1.380
Otpuštanje obračunatih troškova iz prethodne godine	492	1.344
Neto dobit od otuđenja materijalne imovine	77	246
Blagajnički viškovi	22	18
Otpisane obaveze	12	33
Ostali prihod	961	989
	2.890	4.010

12. Administrativni troškovi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Bruto plate	40.022	42.134
Ostali troškovi zaposlenih	11.512	13.701
Premije osiguranja štednih uloga i kredita	7.811	7.535
Troškovi tekućeg održavanja	7.470	8.034
Usluge	5.842	5.903
Zakupnine	4.311	4.246
Troškovi konsultantskih usluga	4.098	3.060
Telekomunikacije	4.073	4.364
Troškovi reprezentacije i marketinga	4.012	3.790
Premije osiguranja imovine	2.516	2.444
Naknada supervizoru – FBA	2.288	2.227
Troškovi energije	1.978	2.064
Materijalni troškovi	1.510	1.833
Porezi i troškovi administracije	757	707
Obrazovanje	718	305
Troškovi prevoza	208	184
Donacije	171	148
Otpisi	7	389
Ostali administrativni troškovi	3.346	2.616
	102.650	105.684

13. Umanjenja vrijednosti i rezervisanja, neto

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Kreditni dati klijentima (Napomena 18.)	22.685	18.611
Umanjenje vrijednosti / (otpuštanje) za potencijalne i preuzete obaveze (Napomena 30.)	7.226	(2.117)
Umanjenje vrijednosti / (otpuštanje) ostale imovine i potraživanja (Napomena 24.)	3.934	(104)
Sudski sporovi (Napomena 30.)	3.564	4.085
Otpuštanje rezervisanja za ostale naknade zaposlenim po MRS 19, neto (Napomena 30.)	(401)	(919)
Umanjenje vrijednosti / (otpuštanje) ulaganja u zavisna društva (Napomena 22.)	3.248	(540)
Umanjenje vrijednosti imovine namijenjene prodaji	36	-
Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina (Napomena 26.)	533	-
	40.825	19.016

14. Porez na dobit

Ukupan porez priznat u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Tekući porez na dobit	8.395	8.130
Odgođeni porez na dobit	15	24
	8.410	8.154

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Dobit prije poreza na dobit	60.939	75.163
Porez na dobit po stopi od 10%	6.094	7.516
Efekti nepriznatih rashoda	3.231	1.535
Efekti nepriznatih prihoda	(912)	-
Efekti poreznih poticaja	(34)	-
Poresko usklađenje – prema zakonima Republike Srpske i Brčko Distrikta	16	-
Tekući porez na dobit	8.395	8.130
Efektivna poreska stopa	13,78%	10,82%

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	831	855
Otpuštena odgođena porezna imovina	(15)	(24)
Stanje na kraju godine	816	831

15. Novac i novčani ekvivalenti

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Žiro račun u domaćoj valuti kod CBBH	499.657	605.993
Novac u blagajni u domaćoj valuti	265.079	85.964
Računi kod drugih banaka u stranoj valuti	64.834	80.045
Novac u blagajni u stranoj valuti	44.805	32.410
Čekovi u stranoj valuti	1	60
	874.376	804.472

16. Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Obavezna rezerva	327.197	250.462
	327.197	250.462

Minimalna obavezna rezerva se izračunava kao procent prosječnog iznosa ukupnih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom 10 kalendarskih dana nakon perioda održavanja obavezne rezerve. Stope minimalne obavezne rezerve zaključno sa 30. junom 2016. godine su bile: 10% od ukupnih kratkoročnih depozita i pozajmljenih sredstava i 7% ukupnih dugoročnih depozita i pozajmljenih sredstava.

Od 1. jula 2016. godine primjenjuje se jedinstvena kamatna stopa od 10%-na ukupne kratkoročne i dugoročne depozite i pozajmljena sredstva.

Gotovina koja se drži kao obavezna rezerva na računu kod CBBH nije dostupna na korištenje bez specijalnog odobrenja CBBH i FBA.

17. Plasmani kod drugih banaka

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Zemlje OECD-a	184.717	151.748
	184.717	151.748
Očekivana realizacija:		
– u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	184.717	150.397
– u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	-	1.351
	184.717	151.748

Kamatna stopa na plasmane u EUR iznosila je od (0,20)% do (0,60)% godišnje tokom 2016. godine, odnosno od (0,35)% do 0,1% godišnje tokom 2015. godine, a na plasmane u USD od 0,32% do 1,20% godišnje tokom 2016. godine, odnosno od 0,06% do 1,75% godišnje tokom 2015. Kamatna stopa na plasmane u ostalim valutama kretala se od (2,00)% do 2,25% godišnje tokom 2016. godine, odnosno od (2,25)% do 2,85% godišnje tokom 2015. godine.

18. Krediti dati klijentima

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti u domaćoj valuti	548.121	530.173
Kratkoročni krediti u stranoj valuti	183	2.263
	548.304	532.436
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti u domaćoj valuti	281.958	143.265
Dugoročni krediti u stranoj valuti	1.470.338	1.567.397
	1.752.296	1.710.662
Ukupno krediti prije umanjjenja vrijednosti	2.300.600	2.243.098
Manje:		
– Umanjenje vrijednosti zasnovano na individualnoj procjeni	(164.876)	(174.387)
– Umanjenje vrijednosti zasnovano na grupnoj procjeni	(46.518)	(9.615)
	2.089.206	2.059.096

Kratkoročni krediti odobreni su na period od 30 do 365 dana. Većina kratkoročnih kredita u domaćoj valuti odobrena je komitentima za obrtna sredstva. Dugoročni krediti odobravani su uglavnom stanovništvu za stambenu izgradnju i kupovinu automobila.

Promjene na umanjjenju vrijednosti datih kredita mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	184.002	256.314
Povećanje umanjjenja vrijednosti (Napomena 13.)	22.685	18.611
Otpisi	4.707	(90.923)
Stanje na kraju godine	211.394	184.002

Ukupan iznos glavnice po kojoj je suspendovana kamata na dan 31. decembar 2016. i 31. decembar 2015. godine iznosio je 256.624 hiljade KM, odnosno 256.018 hiljada KM.

Analiza ukupnih kredita prije umanjena vrijednosti po poslovnim granama se može prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Stanovništvo	1.384.855	1.367.974
Trgovina	458.864	459.057
Poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	274.009	247.250
Transport, telekomunikacije i komunikacije	55.508	36.623
Usluge, finansije, sport, turizam	44.268	65.321
Građevinska industrija	37.853	35.981
Administrativne i druge javne ustanove	27.909	22.926
Ostalo	17.334	7.966
	2.300.600	2.243.098

Kamatne stope po kreditima na dan 31. decembra 2016. i 31. decembra 2015. godine mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	Godišnja kamatna stopa		Godišnja kamatna stopa	
Domaća valuta				
Privredna društva	915.663	2,50%-18,00%	874.197	2,50%-18,00%
Stanovništvo	1.384.813	2,95%-18,00%	1.367.806	2,00%-18,00%
Strana valuta				
Privredna društva	82	2,50%-11,28%	927	0,00%-12,00%
Stanovništvo	42	2,95%-15,54%	168	4,63%-10,00%
	2.300.600		2.243.098	

19. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
S.W.I.F.T. Belgija	152	128
Registar vrijednosnih papira FBiH	32	32
Sarajevska berza vrijednosnih papira	32	32
	216	192

Promjene fer vrijednosti ove imovine su bile kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	192	219
Dobit od promjene fer vrijednosti	24	-
Prodaja tokom godine	-	(27)
Stanje na kraju godine	216	192

20. Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Državne obveznice	99.704	102.437
Dionice	1	-
	99.705	102.437

Državne obveznice

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Rumunija	86.654	87.579
Belgija	7.464	7.181
Italija	3.593	3.583
Slovenija	1.994	2.018
Njemačka	-	2.076
	99.704	102.437

Kretanje fer vrijednosti ovih obveznica je bilo kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	102.437	117.845
(Prodaja ili dospijeće) tokom godine, neto	(1.962)	(15.693)
Povećanje / (smanjenje) fer vrijednosti (Napomena 9.)	(1.049)	29
Prihod od kamata (Napomena 9.)	3.111	3.454
Naplaćena kamata	(2.833)	(3.198)
Stanje na kraju godine	99.704	102.437

Obveznice dospijevaju unutar perioda od 12. juna 2017. do 18. septembra 2020. godine i nose godišnju kamatu u rasponu od 1,13% do 6,00%. Prihod od kamata na portfolio obveznica za godinu koja je završila 31. decembra 2016. je iznosio 3.111 hiljada KM (2015.: 3.454 hiljade KM) (Napomena 9.).

Dionice

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Velprom d.d. Sanski Most	1	-
	1	-

Kretanje fer vrijednosti ovih dionica je bilo kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	-	81
Prodaja tokom godine, neto	-	(81)
Stanje na kraju godine	-	-

21. Finansijska imovina u posjedu do dospijea (državne obveznice i blagajnički zapisi)

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Poljska	33.894	10.573
Belgija	27.864	12.436
Federacija Bosne i Hercegovine	25.308	31.127
Republika Srpska	24.137	12.656
Abn Amro Bank INV, Holandija	10.033	10.098
Francuska	9.952	10.322
Austrija	8.535	21.959
Raiffeisen International AG	-	27.382
	139.723	136.553

U 2016. godini Banka je kupila sljedeće vrijednosne papire:

- Obveznice izdate po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja od strane Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti 3,18 miliona KM. Kamata na kupljene obveznice iznosi 2,5% godišnje, datumi dospijea su između 31. augusta 2016. godine i 30. juna 2021. godine.
- Obveznice izdate za finansiranje izdataka utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti 2,72 miliona i 1 milion KM. Kamata na kupljene obveznice iznosi 6,1% odnosno 3,4% godišnje, dospijea ovih obveznica je 27. juna 2017. godine i 21. decembra 2021. godine.
- Trezorske zapise Federacije Bosne i Hercegovine nominalne vrijednosti 17,5 miliona KM sa prinosima do dospijea u rasponu od 0,04% do 0,25%. Iznos od 6,4 miliona KM dospio je 15. juna 2016. godine, 1,5 milion KM dospio je 13. jula 2016. godine, 6,6 miliona KM dospjelo je 5. oktobra 2016. godine i 3 miliona KM dospjelo je 7. decembra 2016. godine.
- Trezorske zapise Republike Srpske nominalne vrijednosti 54,83 miliona KM sa prinosom u rasponu od 0,30% do 2,71%. Iznos od 12,63 miliona KM je dospio 15. marta 2016. godine, 4,6 miliona KM dospjelo je 15. aprila 2016. godine, 1 milion KM je dospio 7. septembra 2016. godine, 8,9 miliona KM dospjelo je 4. oktobra 2016. godine, 4,2 miliona KM dospjelo je 6. decembra 2016. godine, dok će ostatak od 23,5 miliona KM dospjeti u toku 2017. godine.

22. Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo	Djelatnost	% udjela	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	Usluge finansijskog savjetovanja	100%	1.457	1.457
Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	100%	946	946
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	Posredovanje u poslovima sa vrijednosnim papirima	100%	53	53
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	Leasing	100%	10.051	-
			12.507	2.456

Dana 22. decembra 2016. godine, Banka je izvršila kupovinu dodatnog vlasničkog udjela u povezanom društvu Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo. Do datuma ovog izvještaja, promjena vlasnika Društva nije bila upisana u nadležni sudski registar.

Promjene vrijednosti ulaganja u zavisna društva mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	2.456	1.916
Prijenos sa ulaganja u pridružena društva (Napomena 23.)	8.173	-
Sticanje ulaganja u Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	5.126	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo (Napomena 13.)	(3.248)	-
Povećanje vrijednosti ulaganja u Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo (Napomena 13.)	-	540
Stanje na kraju godine	12.507	2.456

Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembar 2016. godine su:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrowani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit / (gubitak) za period
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	1.456	1.983	1.492	31	(36)
Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	746	945	403	1.666	156
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	179	355	170	280	11
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	124.264	15.406	15.829	15.069	1.630

23. Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo	Djelatnost	% udjela	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	Leasing	49,00%	-	8.173
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	Posredovanje u osiguranju	50,00%	2	2
			2	8.175

Promjene vrijednosti ulaganja u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	8.175	8.175
Prijenos na ulaganja u zavisna društva (Napomena 22.)	(8.173)	-
Stanje na kraju godine	2	8.175

Finansijske informacije o pridruženom društvu Banke na dan 31. decembra 2016. godine bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrowani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit za period
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	2.843	4	2.753	3.577	2.748

24. Ostala imovina i potraživanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Potraživanja za poslovanje kreditnim karticama	14.809	11.165
Potraživanja po osnovu spot transakcija i arbitraža u stranoj valuti	14.387	10.762
Unaprijed plaćeni troškovi	2.460	1.868
Potraživanje za naknade	2.150	2.025
Ostali dati avansi	4	116
Unaprijed plaćene ostale takse	10	14
Ostala imovina	14.481	15.413
	48.301	41.363
Manje: umanjenje vrijednosti	(5.655)	(4.064)
	42.646	37.299

Promjene na umanjenju vrijednosti ostale imovine i potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	4.064	4.463
Povećanje / (otpuštanje) umanjenja vrijednosti (Napomena 13.)	3.934	(104)
Otpisi	(2.343)	(295)
Stanje na kraju godine	5.655	4.064

25. Materijalna i nematerijalna imovina

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Građevine i zemljište	Vozila	Uredska oprema	Investicije u toku	Nematerijalna imovina	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31. decembar 2014.	109.903	1.817	50.620	4.865	21.831	189.036
Nabavke	-	-	-	7.410	-	7.410
Prijenos (sa) / na	42	276	4.376	(8.016)	3.322	0
Prijenos sa ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	216	-	-	-	-	216
Korekcija	-	-	-	(88)	-	(88)
Otpisi	-	(590)	(3.440)	-	(1.022)	(5.052)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	110.161	1.503	51.556	4.171	24.131	191.522
Nabavke	-	-	-	8.110	-	8.110
Prijenos (sa) / na	111	448	2.773	(6.465)	3.133	-
Prijenos na ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	(13.644)	-	-	-	-	(13.644)
Prijenos na sredstva namjenjena prodaji	-	-	-	(163)	-	(163)
Otpisi	-	(73)	(1.475)	-	-	(1.548)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	96.628	1.878	52.854	5.653	27.264	184.277
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31. decembar 2014.	7.906	1.047	39.462	-	16.978	65.393
Amortizacija	1.342	216	4.092	-	1.998	7.648
Prijenos sa ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	46	-	-	-	-	46
Otpisi	-	(574)	(3.377)	-	(1.022)	(4.973)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	9.294	689	40.177	-	17.954	68.114
Amortizacija	1.332	226	3.396	-	2.330	7.284
Prenos na ulaganja u investicijske nekretnine (Napomena 26.)	(958)	-	-	-	-	(958)
Otpisi	-	(64)	(1.439)	-	-	(1.503)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	9.668	851	42.134	-	20.284	72.937
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Stanje na 31. decembar 2016.	86.960	1.027	10.720	5.653	6.980	111.340
Stanje na 31. decembar 2015.	100.867	814	11.379	4.171	6.177	123.408

26. Ulaganja u investicijske nekretnine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Zgrade
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31. decembar 2014.	26.665
Prijenos na materijalnu i nematerijalnu imovinu (Napomena 25.)	(216)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	26.449
Prijenos sa materijalne imovine (Napomena 25.)	13.644
Umanjenje vrijednosti ulaganja u nekretnine (Napomena 13.)	(533)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	39.560
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 31. decembar 2014.	2.168
Amortizacija	347
Prijenos na materijalnu imovinu (Napomena 25.)	(46)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	2.469
Amortizacija	358
Prijenos sa materijalne imovine (Napomena 25.)	958
Stanje na dan 31. decembar 2016.	3.785
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31. decembar 2016.	35.775
Stanje na dan 31. decembar 2015.	23.980

26.1 Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Zgrade	38.165	25.054
	38.165	25.054

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Društva na dan 31. decembra 2015. godine za 3 objekta (koji čine 84% neto knjigovodstvene vrijednosti) izvršeno je od strane neovisnog vanjskog procjenitelja, gospođe Ljupke Dizdar, koja posjeduje adekvatne kvalifikacije i potrebno iskustvo za procjenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama, dok je za preostalih 5 objekta mjerenje fer vrijednosti izvršeno od strane procjenitelja zaposlenih unutar Banke koji posjeduju adekvatne kvalifikacije i potrebno iskustvo za procjenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama.

Fer vrijednost investicijskih nekretnina utvrđena je korištenjem tržišnog pristupa koji reflektuje trenutnu vrijednost na tržištu uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i ostale faktore (faktor lokacije, upotrebljivosti, kvaliteta i ostale faktore). Nije bilo promjena u tehnici vrednovanja tokom godine.

27. Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti od stranih banaka i finansijskih institucija	70.187	92.479
Dugoročni krediti od domaćih banaka i finansijskih institucija	838	1.717
Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih obaveza po kreditima	(35.174)	(37.335)
	35.851	56.861
Kratkoročni krediti:		
Više: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	35.174	37.335
Kratkoročni depoziti:		
Kratkoročni depoziti banaka u KM	1.338	988
Kratkoročni depoziti banaka u stranoj valuti	1.420	29.699
	2.758	30.687
Tekući računi:		
Tekući računi banaka u KM	7.273	605
Tekući računi banaka u stranoj valuti	18	73
	7.291	678
	81.074	125.561

Dugoročni krediti od ino banaka i nebankarskih kreditnih institucija dobijeni su od supranacionalnih i razvojnih banaka.

Kamatne stope na cjelokupan portfolio dugoročnih kreditnih linija od banaka i drugih finansijskih institucija za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine, bile su u rasponu – fiksne kamatne stope od 2% do 4,95% godišnje, dok su varijabilne kamatne stope bile u rasponu od 3M EURIBOR + 0,24% do 6M EURIBOR + 2,65%. Za godinu koja je završila 31. decembra 2016. kamatne stope kretale su se u istim rasponima kao u 2015. godini dakle u rasponu od 2% do 4,95% godišnje (fiksne stope) i 3M EURIBOR + 0,24% do 6M EURIBOR + 2,65% (varijabilne stope).

28. Obaveze prema klijentima

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Depoziti po viđenju:		
Stanovništvo:		
U KM	607.018	500.373
U stranoj valuti	444.377	392.793
	1.051.395	893.166
Pravna lica:		
U KM	586.839	559.265
U stranoj valuti	218.853	126.267
	805.692	685.532
	1.857.087	1.578.698
Oročeni depoziti:		
Stanovništvo:		
U KM	257.792	233.525
U stranoj valuti	776.300	857.989
	1.034.092	1.091.514
Pravna lica:		
U KM	46.182	210.638
U stranoj valuti	251.529	54.990
	297.711	265.628
	1.331.803	1.357.142
	3.188.890	2.935.840

Tokom godine koja je završila 31. decembra 2016. godine kamatne stope su se kretale kako slijedi:

- depoziti po viđenju u KM 0,00% godišnje (2015.: 0,00% godišnje),
- depoziti po viđenju u stranim valutama 0,00% godišnje (2015.: 0,00% godišnje),
- kratkoročni depoziti od 0,01% do 0,20% godišnje (2015.: od 0,01% do 1,60% godišnje),
- dugoročni depoziti od 0,01% do 1,30% godišnje (2015.: od 0,01% do 1,80% godišnje).

29. Subordinirani dug

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Komercijalne banke – povezane strane	61.811	61.798
	61.811	61.798

Aktivna je jedna kreditna linija od povezanih lica odobrena 27. septembra 2013. godine, u ukupnom iznosu od 61.804 hiljade KM. Rok dospeljeća ovog kredita je 31. decembar 2024. godine. Otplata kredita će biti jednokratno, u punom iznosu, na definisani datum otplate. Stanje subordiniranog duga na dan 31. decembra 2016. godine ne uključuje obaveze po kamatama. Stanje subordiniranog duga na dan 31. decembra 2015. godine bio je također 61.804 hiljade KM, te isto ne uključuje obaveze po kamatama.

U zavisnosti od odobrenja FBA, subordinirani dug se može iskoristiti kao dodatno povećanje kapitala za regulatorne svrhe.

30. Rezervisanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Rezervisanje za zaposlene	8.016	8.417
Rezervisanje za potencijalne i preuzete obaveze	8.535	1.267
Rezervisanje za sudske sporove	13.623	10.059
	30.174	19.743

Potencijalne i preuzete obaveze

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Potencijalne obaveze		
Neiskorišteni odobreni krediti	373.598	361.699
Okvirni sporazumi	135.837	142.528
	509.435	504.227
Preuzete obaveze		
Činidbene garancije	185.074	217.162
Plative garancije	111.209	165.999
Akreditivi	20.590	12.852
Forward poslovi	-	2.319
Avansne garancije	61	115
	316.934	398.447
Ukupno potencijalne i preuzete obaveze	826.369	902.674

Promjene u rezervisanju za potencijalne i preuzete obaveze su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	1.267	3.384
Povećanje / (otpuštanje) rezervisanja (Napomena 13.)	7.226	(2.117)
Kursne razlike	42	-
Stanje na kraju godine	8.535	1.267

Ostale naknade zaposlenima

Promjene u rezervisanjima za ostale naknade zaposlenima bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Otprem- nine	Godišnji odmor	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	6.664	2.672	9.336
Smanjenje zbog ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška (Napomena 13.)	(1.024)	105	(919)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	5.640	2.777	8.417
Smanjenje zbog ponovnog mjerenja ili podmirenja bez troška (Napomena 13.)	(247)	(154)	(401)
Stanje na dan 31. decembar 2016.	5.393	2.623	8.016

Sudski sporovi

Promjene u rezervisanju za sudske sporove su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Stanje na početku godine	10.059	5.974
Povećanje rezervisanja (Napomena 13.)	3.564	4.085
Stanje na kraju godine	13.623	10.059

31. Ostale obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Obaveze prema dobavljačima	7.369	5.102
Unaprijed naplaćena glavnica i kamata	7.254	7.426
Obaveze na osnovu kartičnog poslovanja	6.088	3.167
Odgođeni prihodi	5.493	6.119
Obaveze prema zaposlenim	5.260	5.201
Obaveze za ostale poreze	2.867	171
Obaveze prema dioničarima za objavljene dividende	13	10
Ostale obaveze	6.412	4.178
	40.756	31.374

32. Dionički kapital

Kapital se sastoji od 988.668 redovnih dionica nominalne vrijednosti 250 KM. Vlasničkim instrumentima Banke se ne trguje na javnom tržištu i ovi finansijski izvještaji ne spadaju pod regulativu Komisije za vrijednosne papire u svrhu izdavanja bilo koje klase finansijskih instrumenata na javnom tržištu.

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi:

Dioničari	Broj dionica	'000 KM	%
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Beč, Austrija	988.620	247.155	99,99
Ostali dioničari	48	12	0,01
Ukupno	988.668	247.167	100,00

33. Osnovna zarada po dionici

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Dobit na raspolaganju dioničarima	52.529	67.009
Ponderisani prosječni broj običnih dionica tokom godine	988.668	988.668
Osnovna zarada po dionici (KM)	53,13	67,78

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata, jer Banka nije izdala finansijske instrumente koji bi razrijeđivali osnovnu zaradu po dionici.

34. Komisioni poslovi

Banka upravlja sredstvima za i u ime trećih lica. Ova sredstva se vode odvojeno od imovine banke. Za ove usluge banka naplaćuje proviziju u iznosu od 1% od ukupno plasiranog novca.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Obaveze		
Stanovništvo	102	133
Vlada	4.756	4.955
Privredna društva	4.170	4.236
Ostali	77	77
	9.105	9.401
Imovina		
Kreditni dati privrednim društvima	3.649	3.680
Kreditni dati stanovništvu	5.456	5.721
	9.105	9.401

Banka ne daje nikakve garancije za komisione poslove. Vlasnici fondova snose kreditni rizik.

35. Transakcije s povezanim stranama

Stanje sa povezanim stranama može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Potraživanja		
Plasmani kod drugih banaka:		
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Innsbruck, Austrija	52.880	68.321
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1.209	1.351
Novac i ekvivalenti novca:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	13.861	10.510
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1.070	67
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	110	2
Kreditni dati klijentima:		
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	-
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	-	-
Ostala potraživanja		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	11.049	8.394
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	4	4
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	-	-
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	-	-
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	-
	80.183	88.649
Obaveze		
Subordinirani dug:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	61.804	61.804
Depoziti banaka i klijenata:		
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	7.753	15.191
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	2.333	1.662
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	6.964	267
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	1.084	1.124
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	288	383
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	543	376
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	3	170
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija		37
Ostale obaveze:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1.767	234
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	-	1
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	-
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	40	-
	82.579	81.249

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima, te uz primjenu tržišnih stopa.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Prihod		
Prihod od kamata:		
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Innsbruck, Austrija	257	67
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	-	60
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	22
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	6	1
Prihod od naknada:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	390	275
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	935	349
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	26	35
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	31	26
Raiffeisen Bank Polska, Varšava, Poljska	6	16
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	3	6
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	1	3
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	1
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija	1	1
Ostali prihodi:		
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	2.120	1.731
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	524	673
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	5
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	5	306
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	-	183
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	25	26
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	10	6
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija	-	3
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1	-
	4.341	3.795

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Troškovi		
Troškovi kamata:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	4.850	4.766
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	190	286
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	21	13
Raiffeisen INVEST d.o.o. Sarajevo	6	5
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	-	-
Raiffeisen Landesbank Tirol AG	2	-
Troškovi naknada:		
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	641	623
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	170	99
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	1	-
Konsultantske usluge:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	3.580	1.132
Ostali administrativni troškovi:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1.813	1.751
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	377	407
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	43	47
Raiffeisen LEASING d.o.o. Sarajevo	-	46
Raiffeisen Special Assets Company d.o.o. Sarajevo	10	45
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	34	23
Raiffeisen Banka d.d. Maribor, Slovenija	-	3
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	3	3
	11.741	9.255

Naknade Upravi i ostalim članovima menadžmenta:

Članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2016.	2015.
Neto plate	884	969
Porezi i doprinosi na plate	689	599
Ostale naknade	310	168
Porezi i doprinosi na ostale naknade	280	105
	2.164	1.841

36. Finansijski instrumenti

36.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od 'kapitala' iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbjediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Dug	3.331.775	3.123.199
Kapital	417.827	426.789
Omjer duga i kapitala	7,97	7,32

Dug je definisan kao obaveze prema klijentima, ostalim bankama i finansijskim institucijama kao što je prezentirano u napomenama 27., 28. i 29. Kapital uključuje dionički kapital, dioničku premiju i zadržanu dobit.

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

FBA zahtjeva od svake banke: (a) da održava minimalni iznos neto (regulatornog) kapitala banke u iznosu 15 miliona KM; i (b) da održava odnos neto (regulatornog) kapitala i rizika ponderisane imovine u visini od minimalno 12%.

U okviru regulatornih aktivnosti i usklađivanja sa međunarodnim standardima regulatornog kapitala Upravni odbor FBA je dana 30. maja 2014. godine donio Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti. Odluka sadrži inovirani koncept regulatornog kapitala u odnosu na postojeći regulatorni okvir i faktičko stanje u bankarskom sistemu u BiH. Dodatno ovom odlukom se bliže utvrđuju minimalni standardi kapitala i minimalni standardi za kreiranje i provođenje programa za upravljanje kapitalom, koji je Banka dužna da osigura, kontinuirano održava i provodi, kao i dodatne mjere zaštite kapitala.

Neto kapital Banke podijeljen je u dva dijela:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital, dionička premija i zadržana dobit koja je od strane dioničara Banke raspoređena, na neodređeno vrijeme, za pokrivanje budućih finansijskih neto gubitaka (ako ih bude), umanjeni za nematerijalnu imovinu i odgođenu poresku imovinu; i
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: opšte regulatorne rezerve prema FBA regulativi (izračunate isključivo za regulatorno izvještavanje) i kvalifikovani subordinirani dug, uvećani za pozitivne revalorizacione rezerve.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljiv kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Na dan 31 decembra 2016. i 2015. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksterno nametnutim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2016. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 15,6% (2015.: 15,2%).

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Osnovni kapital banke		
Dionički kapital	247.167	247.167
Dionička premija	4.473	4.473
Zadržana dobit	113.495	107.541
Odgođena poreska imovina	(816)	(831)
Nematerijalna imovina	(9.044)	(8.341)
Ukupno osnovni kapital	355.275	350.009
Dopunski kapital banke		
Opšte rezerve u skladu sa propisima FBA	36.177	47.058
Subordinirani dug	61.804	61.804
Pozitivne revalorizacijske rezerve	147	123
Ukupno dopunski kapital banke	98.128	108.985
Nedostajuće regulatorne rezerve	(1.973)	(18.571)
Neto kapital	451.430	440.423
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano)	2.630.278	2.634.670
Ostala ponderisana aktiva (nerevidirano)	263.886	263.311
Ukupna ponderisana rizična aktiva	2.894.164	2.897.981
Adekvatnost kapitala (%)	15,60%	15,20%

36.2 Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerenja i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3. uz ove finansijske izvještaje.

36.3 Kategorije finansijskih instrumenata

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Finansijska imovina		
Kreditni i potraživanja:		
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	804.472
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	250.462
Plasmani kod drugih banaka	184.717	151.748
Kreditni dati klijentima	2.089.206	2.059.096
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	192
Finansijska imovina priznata po FV kroz bilans uspjeha	99.705	102.437
Finansijska imovina u posjedu do dospijanja	139.723	136.553
	3.715.140	3.504.960
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku:		
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	81.074	125.561
Obaveze prema klijentima	3.188.890	2.935.840
Subordinirani dug	61.811	61.798
	3.331.775	3.123.199

36.4 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektori finansija i rizika u Banci pružaju podršku poslovanju, koordiniraju pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgledaju i upravljaju finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik, rizik kamatne stope na fer vrijednost i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

36.5 Tržišni rizik

Tržišni rizici se definiraju kao rizici mogućih gubitaka uslijed promjena tržišnih cijena pozicija trgovačke i bankarske knjige. Procjene tržišnih rizika se temelje na promjenama tečajeva valuta, promjenama kamatnih stopa, kamatnih spread-ova, cijena kapitala i roba, te drugih tržišnih parametara.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke se sprovodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama lokalnih regulatora te u skladu sa standardima RBI Grupe (regulatorni okvir RBI Grupe i odluke RBI Board-a) i definirano je u internim pravilnicima, procedurama i politikama koje su predmet redovne revizije s ciljem usaglašavanja sa regulatornim promjenama, s ciljem unapređenja procesa upravljanja (tržišnim) rizicima u uslovima promjena tržišnih uvjeta, definiranih strategija i poslovnih ciljeva. Proces upravljanja tržišnim rizicima u sebi uključuje mitigaciju, procjenu i ograničavanje izloženosti prije preuzimanja rizika, te procjene i kontrole preuzetih rizika za cijeli portfelj Banke tj. za trgovačku i bankarsku knjigu. Pored postojanja ograničenja propisanih od strane regulatora, Banka ograničava izloženosti tržišnim rizicima u skladu sa svojim poslovnim strategijama usaglašenim na nivou RBI, procesom odobravanja proizvoda i sistemom limita na pozicije tržišnih rizika, tj. uspostavljaju se limiti na otvorenost pozicija tržišnih rizika, limiti na senzitivnost portfelja Banke na promjenu risk faktora, te sistem limita na VaR (vrijednost pod rizikom) na nivou segmenata (Assets and Liability Management-a i Capital Markets) i na nivou cijelog portfelja. Dodatno, za instrumente koji se vode po fer vrijednosti uspostavljaju se limiti na smanjenje tržišne vrijednosti tzv. stop loss limiti na gubitak.

Sastavni dio procesa upravljanja tržišnim rizicima je i stres testiranje portfelja Banke na ekstremne promjene tržišnih uslova i izračunavanje osjetljivosti vrijednosti portfelja Banke prema krznim scenarijima te njihov utjecaj na finansijski rezultat. Stres testiranje ekstremnih promjena tržišnih uvjeta se vrši u RBI-u na dnevnoj osnovi.

Uslijed svojih aktivnosti Banka je izložena finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta, promjena kamatnih stopa te cijena vrijednosnih papira koje drži u svom portfelju.

36.6 Upravljanje deviznim rizikom

Devizni rizik je rizik promjene tečajeva valuta portfelja Banke i postoji uvijek kada aktiva i pasiva u jednoj valuti nisu usaglašene po iznosima ili po ročnosti dospjeća.

Banka ograničava izloženost deviznom rizikom limitima na otvorenost pozicija pojedinačnih valuta, limitom na ukupnu dugu odnosno kratku poziciju Banke, stop loss limitima i VaR limitima.

Knjigovodstvene vrijednosti za novčanu imovinu i novčane obaveze Banke denominirane u stranim valutama na dan izvještavanja su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	KM	EUR*	USD	Ostale valute	Ukupno
Na dan 31. decembra 2016.					
IMOVINA					
Novac i ekvivalenti novca	764.736	52.831	5.817	50.992	874.376
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	-	-	-	327.197
Plasmani kod drugih banaka	5	84.101	77.047	23.564	184.717
Kreditni datumi klijentima	768.048	1.321.158	-	-	2.089.206
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	65	151	-	-	216
Finansijska imovina u posjedu do dospeljeća	49.445	55.835	34.443	-	139.723
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	88.649	11.056	-	99.705
	1.909.496	1.602.725	128.363	74.556	3.715.140
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	9.449	71.622	-	3	81.074
Obaveze prema klijentima	1.497.844	1.489.848	125.329	75.869	3.188.890
Subordinirani dug	-	61.811	-	-	61.811
	1.507.293	1.623.281	125.329	75.872	3.331.775
Na dan 31. decembra 2015.					
Ukupna imovina	1.612.892	1.704.779	120.044	67.245	3.504.960
Ukupne obaveze	1.305.008	1.631.707	118.034	68.450	3.123.199

*saldia koja se odnose na valutnu klauzulu prezentirana u koloni EUR

36.6.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Banka nije izložena deviznom riziku za EUR, jer je Konvertibilna marka fiksno vezana za EUR (1 EUR = 1,95583 KM). Značajnija izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD i CHF.

Sljedeća tabela prikazuje pet najvećih vrijednosti pod rizikom (Value at Risk-VaR). VaR vrijednosti su izračunate statističkim modelom uz 99% pouzdanosti i uz pretpostavku držanja portfelja konstantnim tokom 1 (jednog) dana.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	VaR	
	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Valuta		
USD	26	6
CHF	<1	<1
GBP	<1	<1
TRY	<1	<1
NOK	<1	<1

U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na strane valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu uprave o realno mogućim promjenama valutnih kurseva.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Efekat USD		Efekat CHF	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Dobit ili gubitak	131	213	26	8

36.7 Rizik kamatne stope

Kamatni rizik odražava mogućnost gubitka profita i/ili erozije kapitala zbog promjene kamatnih stopa. To se odnosi na sve proizvode koji su osjetljivi na promjene kamatnih stopa. Ovaj rizik se sastoji od dva dijela: prihodne komponente i investicione komponente.

Prihodna komponenta ispoljava se u slučajevima kada aktivne i pasivne kamatne stope Banke nisu usklađene (plasmanski po fiksnim, a obaveze po promjenjivim kamatnim stopama i obrnuto).

Investiciona komponenta posljedica je inverzne relacije kretanja cijena vrijednosnih papira i kamatnih stopa. Banka se trenutno štiti od kamatnog rizika na način da vrši usklađivanje vrste kamatne stope (fiksna, promjenljiva i varijabilna), valute, referentne kamatne stope, te datuma promjene kamatne stope za sve proizvode koje ugovara (osjetljive na promjenu kamatnih stopa). Svaki nesklad u gore spomenutim elementima izlaže Banku kamatnom riziku.

36.7.1 BPV analiza osjetljivosti na promjene kamatnih stopa

Za pozicije kamatnog rizika se na dnevnom nivou vrši izračunavanje osjetljivosti na promjenu kamatne stope za jedan bazični poen pri paralelnom pomaku krivulje prinosa (Basis point value tj. 1 BPV) čime se dobija vrijednost porasta ili smanjenja sadašnje vrijednosti portfelja na određeni dan.

U donjoj tabeli su prikazane promjene sadašnje vrijednosti portfelja uz porast kamatne stope za 1 bazični poen na dan 31. decembar 2016. i 31. decembar 2015. godine, izražene u hiljadama KM za valute KM, EUR i USD, dok su za ostale valute promjene sadašnje vrijednosti nematerijalne.

Valuta	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM		
KM	(2)	3
EUR	97	107
USD	(6)	(6)
Ukupno BPV	89	104

U slučaju promjene (porasta) kamatnih stopa za 1 bazični poen (paralelni pomak krivulje prinosa za +0,01%) efekti na sadašnju vrijednost portfelja Banke na 31. decembar 2016. bi bili sljedeći:

- za KM – sadašnja vrijednost portfelja bi se smanjila za 2 hiljade KM tj. ostvario bi se gubitak
- za EUR – sadašnja vrijednost portfelja bi porasla za 97 hiljada KM tj. ostvarila bi se dobit
- za USD – sadašnja vrijednost portfelja bi se smanjila za 6 hiljada KM tj. ostvario bi se gubitak

Za promjenu krivulje prinosa za +50 bazičnih poena efekti na sadašnju vrijednost portfelja na dane 31. decembar 2016. i 31. decembar 2015. godine su prikazani u donjoj tabeli za valute sa materijalnom izloženošću:

Valuta	31.12. 2016.	31.12. 2015.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM		
KM	(96)	139
EUR	4.829	5.291
USD	(290)	(284)
Ukupno	4.443	5.146

U slučaju promjene (porasta) kamatnih stopa za 50 bazičnih poena (tj. paralelni pomak krivulje prinosa za 0,5%) efekti na sadašnju vrijednost portfelja Banke za valute KM, EUR i USD bi bili sljedeći:

- za KM – sadašnja vrijednost portfelja bi se smanjila za 96 hiljada KM za pozicije na 31. decembar 2016. godine (smanjenje za 235 hiljada KM u odnosu na 31. decembar 2015. godine);
- za EUR – sadašnja vrijednost portfelja bi se povećala za 4.829 hiljada KM za pozicije na 31. decembar 2016. godine (smanjenje za 462 hiljade KM u odnosu na 31. decembar 2015. godine);
- za USD – sadašnja vrijednost portfelja bi se smanjila za 290 hiljada KM za pozicije na 31. decembar 2016. godine (smanjenje za 6 hiljada KM u odnosu na 31. decembar 2015. godine).

36.8 Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Komisija za upravljanje rizikom.

Banka nema značajne izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj trećoj strani ili stranama koje imaju slične karakteristike. Banka smatra da stranke imaju slične karakteristike ukoliko su povezane strane.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjenja za gubitke zbog umanjenja predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Finansijska imovina	Imovina kojoj nije umanjena vrijednost			Imovina umanjene vrijednosti			Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Nedospjeli krediti bez priznatog umanjena	Dospjeli krediti bez priznatog umanjena	Kreditni za koje je priznato umanjene na grupnoj osnovi	Pojedinačno umanjene krediti (ukupna knjigovodstvena vrijednost)	Umanjenje vrijednosti	
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM							
31. decembar 2016.							
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	874.376	-	-	-	-	874.376
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	327.197	-	-	-	-	327.197
Plasmani kod drugih banaka	184.717	184.717	-	-	-	-	184.717
Kreditni dati klijentima:							
Javni sektor	17.127	17.127	-	-	-	-	17.127
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	928.195	770.382	16.473	2.260	139.080	(100.513)	827.682
Stanovništvo	1.355.278	1.037.946	157.333	24.063	135.936	(110.881)	1.244.397
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	216	-	-	-	-	216
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	99.705	99.705	-	-	-	-	99.705
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	139.723	139.723	-	-	-	-	139.723
	3.926.534	3.451.389	173.806	26.323	275.016	(211.394)	3.715.140
31. decembar 2015.							
Novac i novčani ekvivalenti	804.472	804.472	-	-	-	-	804.472
Obavezna rezerva kod CBBH	250.462	250.462	-	-	-	-	250.462
Plasmani kod drugih banaka	151.748	151.748	-	-	-	-	151.748
Kreditni dati klijentima:							
Javni sektor	11.266	10.262	-	-	1.004	(614)	10.652
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	911.571	699.017	36.315	3.405	172.834	(111.764)	799.807
Stanovništvo	1.320.261	1.066.781	147.209	24.141	82.130	(71.624)	1.248.637
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	192	192	-	-	-	-	192
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	102.437	102.437	-	-	-	-	102.437
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	136.553	136.553	-	-	-	-	136.553
	3.688.962	3.221.924	183.524	27.546	255.968	(184.002)	3.504.960

Kreditna izloženost i kolateral

Banka procjenjuje fer vrijednost kolaterala na temelju nadoknadivih iznosa kolaterala u slučaju da kolateral mora biti likvidiran ispod trenutnih tržišnih uvjeta. Različite vrste kolaterala nose različite razine rizika za banke.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Maksimalna kreditna izloženost			Procije-njena fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost	Potenci-jalne obaveze/garancije	Ukupno	
31. decembar 2016.				
Novac i novčani ekvivalenti	874.376	-	874.376	-
Obavezna rezerva kod CBBH	327.197	-	327.197	-
Plasmani kod drugih banaka	184.717	55.358	240.075	-
Kreditni dati klijentima				
Javni sektor	17.127	1.813	18.940	-
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	827.682	614.095	1.441.777	422.655
Ostalo	1.244.397	155.102	1.399.499	1.014.982
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	216	-	216	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	99.705	-	99.705	-
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	139.723	-	139.723	-
	3.715.140	826.368	4.541.508	1.437.637
31. decembar 2015.				
Novac i novčani ekvivalenti	804.472	-	804.472	-
Obavezna rezerva kod CBBH	250.462	-	250.462	-
Plasmani kod drugih banaka	151.748	68.362	220.110	-
Kreditni dati klijentima				
Javni sektor	10.652	412	11.064	250
Ostali finansijski i nefinansijski sektor	799.807	685.245	1.485.052	735.725
Ostalo	1.248.637	148.655	1.397.292	896.996
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	192	-	192	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	102.437	-	102.437	-
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	136.553	-	136.553	-
	3.504.960	902.674	4.407.634	1.632.971

Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti

Kreditni klijentima dospjeli manje od 90 dana se ne uzimaju u obzir za posebno umanjenje vrijednosti, osim ukoliko druge informacije pokazuju suprotno. Bruto iznosi kredita klijentima koji su dospjeli, ali za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Stanovni- štvo	Ostali finansijski i nefinansijski sektor	Ukupno
31. decembar 2016.			
Dospjeli do 30 dana	132.081	14.130	146.211
Dospjeli 31 do 90 dana	25.251	2.344	27.595
UKUPNO	157.332	16.474	173.806
31. decembar 2015.			
Dospjeli do 30 dana	122.193	32.316	154.509
Dospjeli 31 do 90 dana	25.016	3.999	29.015
UKUPNO	147.209	36.315	183.524

Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza, a za koje je priznato umanjenje vrijednosti

Klasifikacija kredita za koje je priznato umanjenje vrijednosti je sljedeća:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Stanovni- štvo	Ostali finansijski i nefinansijski sektor	Ukupno
31. decembar 2016.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	135.936	139.080	275.016
Umanjenje vrijednosti	(98.356)	(79.682)	(178.038)
Neto	37.580	59.398	96.978
Procijenjena vrijednost kolaterala	62.132	134.602	196.773
31. decembar 2015.			
Kreditni koji imaju status neizmirenja obaveza – bruto	82.130	173.838	255.968
Umanjenje vrijednosti	(66.212)	(100.484)	(166.696)
Neto	15.918	73.354	89.272
Procijenjena vrijednost kolaterala	59.059	166.395	225.454

36.9 Rizik likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Nadzornom odboru, koji je izgradio odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Banke. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od drugih banaka, kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

36.9.1 Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na sredstva na koja Banka očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeće za nederivatvnu finansijsku imovinu

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2016.							
Beskamatno	-	59.915	1	5	4	4	59.929
Instrumenti varijabilne kamatne stope	6,01%	1.218.891	51.265	215.468	893.912	496.177	2.875.713
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,37%	381.802	146.488	242.651	273.589	46.016	1.090.546
		1.660.608	197.754	458.124	1.167.505	542.197	4.026.188
31. decembar 2015.							
Beskamatno	-	34.607	4	5	-	-	34.616
Instrumenti varijabilne kamatne stope	5,61%	1.473.119	63.487	257.131	984.577	527.401	3.305.715
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,70%	106.667	141.145	203.884	148.046	13.806	613.548
		1.614.393	204.636	461.020	1.132.623	541.207	3.953.879

Sljedeća tabela detaljno prikazuju preostala ugovorena dospijeća Banke za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje novčane tokove kamata i glavnice.

Dospijeće za nederivatvne finansijske obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	Od 4 mjeseca do 1 godine	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2016.							
Beskamatno	-	1.018.861	-	2	12	18	1.018.893
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,87%	809.264	8.263	31.951	56.865	32.940	939.283
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,81%	196.598	228.186	540.847	442.464	23.280	1.431.375
		2.024.723	236.449	572.800	499.341	56.238	3.389.551
31. decembar 2015.							
Beskamatno	-	871.485	-	-	5	4	871.494
Instrumenti varijabilne kamatne stope	0,67%	716.320	7.964	33.846	76.958	31.643	866.731
Instrumenti fiksne kamatne stope	2,22%	194.449	263.540	531.930	430.127	31.160	1.451.203
		1.782.254	271.504	565.776	507.090	62.807	3.189.431

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele finansijske imovine.

37. Mjerenje fer vrijednosti

37.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.		
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
1) Nederivativna finansijska imovina namjenjena trgovanju (vidjeti Napomenu 20.)	Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi: <ul style="list-style-type: none"> Rumunija – 86.654 Njemačka – - Belgija – 7.464 Italija – 3.593 Slovenija – 1.993 	Dužnički instrumenti koji kotiraju na berzi: <ul style="list-style-type: none"> Rumunija – 87.579 Njemačka – 2.076 Belgija – 7.181 Italija – 3.583 Slovenija – 2.018 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
2) Nederivativna finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Napomenu 19.)	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Belgiji – 152	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Belgiji – 128	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.
	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH – 32 Sarajevska berza d.d. – 32 	Kapitalni instrumenti koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini: <ul style="list-style-type: none"> Registar vrijednosnih papira FBiH – 32 Sarajevska berza d.d. – 32 	Nivo 1	Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

37.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u periode (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
– krediti dati klijentima	2.089.206	2.119.032	2.059.096	2.057.089
Finansijska imovina koja se drži do dospijea:				
– obveznice	116.241	118.108	121.900	124.598
– trezorski zapisi	23.482	23.464	14.653	14.618
Finansijske obaveze				
Finansijske obaveze koje se priznaju po amortizovanom trošku:				
– obaveze prema klijentima	3.188.890	3.184.667	2.935.840	2.935.520

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31.12.2016.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
Kredit i potraživanja:				
– krediti dati klijentima	-	2.119.032	-	2.119.032
Finansijska imovina koja se drži do dospijea:				
– obveznice	118.108	-	-	118.108
– trezorski zapisi	23.464	-	-	23.464
Ukupno	141.572	2.119.032	-	2.260.604
Finansijske obaveze				
Finansijske obaveze koje se priznaju po amortizovanom trošku:				
– obaveze prema klijentima	-	3.184.667	-	3.184.667
Ukupno	-	3.184.667	-	3.184.667

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza uključena gore u kategorije za Nivo 1 i Nivo 2 utvrđene su prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

38. Odobravanje finansijskih izvještaja

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava dana 24. februara 2017. godine.

Potpisali za i u ime Uprave:

Predsjednik Uprave
Karlheinz Dohnigg

Izvršni direktor za Finansijske, Rizike i
Pravne poslove (CRO & CFO)
Heribert Fernau

Maida Garić

- Odsjek slikarstvo
- Rođena u Tuzli, gdje je završila Srednju umjetničku školu

„Ovo je idealna prilika za izlaganje. Hvala RaiFFEisen banci prvo na finansijskoj podršci, a onda i na prilici da izlažemo svoje radove u ovako predivnom prostoru.“

Dodatne informacije

Centrala i podružnice	98
Podaci o publikaciji	104

Centrala i podružnice

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina

Centrala Sarajevo

Zmaja od Bosne bb
Raiffeisen direkt info: + 387-81-92-92-92
E-mail: info.rbbh@raiffeisengroup.ba
Internet: www.raiffeisenbank.ba

Filijale

GF Sarajevo i Filijala Centar
Zmaja od Bosne bb
71 000 Sarajevo

Filijala Skenderija
Valtera Perića 20
71 000 Sarajevo

Filijala Novo Sarajevo
Kolodvorska 12
71 000 Sarajevo

Filijala Ilidža
Rustempašina bb
71 210 Ilidža

Filijala Pale
Milana Simovića bb
71 420 Pale

Filijala Goražde
Titova bb
73 000 Goražde

GF Banja Luka i Filijala Banja Luka
Vase Pelagića 2
78 000 Banja Luka

Filijala Banja Luka 2
Vojvode S. Stepanovića bb
78 000 Banja Luka

Filijala Prijedor
Majora Milana Tepića bb
79 101 Prijedor

Filijala Gradiška
Vidovdanska bb
78 400 Gradiška

Filijala Doboј
Svetog Save 2
74 000 Doboј

GF Zenica i Filijala Zenica
Maršala Tita bb
72 000 Zenica

Filijala Kakanj
Zgoščanska P+4+M
72 240 Kakanj

Filijala Vitez
Poslovni centar PC 96-2
72 250 Vitez

Filijala Visoko
Alije Izetbegovića 1
71 300 Visoko

Filijala Tešanj
Titova 2
74 260 Tešanj

Filijala Travnik
Konatur bb
72 270 Travnik

GF Tuzla i Filijala Tuzla
15. Maja bb
75 000 Tuzla

Filijala Tuzla 2
RK Omega – Univerzitetska 16
75 000 Tuzla

Filijala Bijeljina
Karadžorđeva bb
76 300 Bijeljina

Filijala Brčko
Reisa Džemaludina Čauševića 10
76 100 Brčko

GF Bihać i Filijala Bihać
Pape Ivana Pavla II 4
77 000 Bihać

Filijala Cazin
Generala Izeta Nanića bb
77 220 Cazin

Filijala Velika Kladuša
Maršala Tita "Diletacija C"
77 230 Velika Kladuša

Filijala Sanski Most
Muse Ćazima Ćatića 24
79 260 Sanski Most

Filijala Bosanska Krupa
Trg Alije Izetbegovića bb
77 240 Bosanska Krupa

GF Mostar i Filijala Mostar
Kneza Domagoja bb
88 000 Mostar

Filijala Konjic
Suhi do bb
88 400 Konjic

Filijala Čitluk
Kralja Tomislava 43
88 260 Čitluk

Filijala Široki Brijeg
Zaobilaznica bb
88 220 Široki Brijeg

Filijala Trebinje
Vuka Mićunovića bb
89 101 Trebinje

Filijala Livno
Trg kralja Tomislava bb
80 101 Livno

Raiffeisen Bank International AG

Austrija

Am Stadtpark 9
1030 Beč
Tel: +43-1-71 707-0
Faks: +43-1-71 707-1715
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Bankarska mreža

Albanija

Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-23 8 100
Faks: +355-4-22 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjelorusija

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
Faks: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCBY2X
www.priorbank.by

Bosna i Hercegovina

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina
Zmajica od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-287 100
Faks: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bugarska

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vapzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE III, floor 5
1407 Sofija
Tel: +359-2-91 985 101
Faks: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBGSPF
www.rbb.bg

Hrvatska

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-1-45 664 66
Faks: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Češka Republika

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Prag 4
Tel: + 420-412 446 400
Faks: +420-234-402-111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Mađarska

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budimpešta
Tel: +36-1-48 444-00
Faks: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Rruga UÇK, No. 51
10000 Priština
Tel: +381-38-22 222 2
Faks: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Poljska

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Ul. Grzybowska 78
00-844 Varšava
Tel: +48-22-347 7000
Faks: +48-22-347 7001
SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Rumunija**Raiffeisen Bank S.A.**

Calea Floreasca 246C
014476 Bukurešt
Tel: +40-21-30 610 00
Faks: +40-21-23 007 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusija**AO Raiffeisenbank**

Smolenskaya-Sennaya 28
119002 Moskva
Tel: +7-495-72 1-9900
Faks: +7-495-72 1-9901
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Srbija**Raiffeisen banka a.d.**

Đorđa Stanojevića 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-32 021 00
Faks: +381-11-22 070 80
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovačka**Tatra banka, a.s.**

Hodžovo námestie 3
P.O. Box 42
85005 Bratislava 55
Tel: +421-2-59 19-1000
Faks: +421-2-59 19-1110
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Ukrajina**Raiffeisen Bank Aval JSC**

9, vul Leskova
01011 Kijev
Tel: +38-044-49 088 88
Faks: +38-044-295-32 31
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Leasing društva**Austrija****Raiffeisen-Leasing International GmbH**

Am Stadtpark 3
1030 Beč
Tel: +43-1-71 707-2071
Faks: +43-1-71 707-76 2966
www.rli.co.at

Albanija**Raiffeisen Leasing Sh.a.**

“European Trade Center”
Bulevardi “Bajram Curri”
Tirana
Tel: +355-4-22 749 20
Faks: +355-4-22 325 24
www.raiffeisen-leasing.al

Bjelorusija**“Raiffeisen-Leasing” JLLC**

V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
Faks: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Bosna i Hercegovina**Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo**

Zmajica od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 354
Faks: +387-33-212 273
www.rlbh.ba

Bugarska**Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD**

32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofija
Tel: +359-2-49 191 91
Faks: +359-2-97 420 57
www.rlbh.bg

Hrvatska**Raiffeisen Leasing d.o.o.**

Radnička cesta 43
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
Faks: +385-1-65 9-5050
www.rl-hr.hr

Češka Republika**Raiffeisen-Leasing s.r.o.**

Hvězdova 1716/2b
14078 Prag 4
Tel: +420-2-215 116 11
Faks: +420-2-215 116 66
www.rl.cz

Mađarska**Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.**

Akademia ut. 6
 Tel: +36-1-477 8709
 Faks: +36-1-477 8702
 www.raiffeisenlizing.hu

Kazahstan**Raiffeisen Leasing Kazakhstan LLP**

Shevchenko Str. 146, flat 1
 050008 Almati
 Tel: +7-727-378 54 30
 Faks: +7-727-378 54 31
 www.rlkz.at

Kosovo**Raiffeisen Leasing Kosovo**

Gazmend Zajmi n.n., Sunny Hill
 10000 Priština
 Tel: +381-38-22 222 2
 Faks: +381-38-20 301 103
 www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldavija**I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.**

Alexandru cel Bun 51
 2012 Kišinjev
 Tel: +373-22-27 931 3
 Faks: +373-22-22 838 1
 www.raiffeisen-leasing.md

Rumunija**Raiffeisen Leasing IFN S.A.**

Calea Floreasca 246 D
 014476 Bukurešt
 Tel: +40-21-36 532 96
 Faks: +40-37-28 799 88
 www.raiffeisen-leasing.ro

Rusija**OOO Raiffeisen-Leasing**

Smolenskaya-Sennaya 28
 119121 Moskva
 Tel: +7-495-72 1-9980
 Faks: +7-495-72 1-9901
 www.raiffeisen-leasing.ru

Srbija**Raiffeisen Leasing d.o.o.**

Đorđa Stanojevića 16
 11070 Novi Beograd
 Tel: +381-11-220 7400
 Faks: +381-11-228 9007
 www.raiffeisen-leasing.rs

Slovačka**Tatra Leasing s.r.o.**

Černyševského 50
 85101 Bratislava
 Tel: +421-2-59 19-3053
 Faks: +421-2-59 19-3048
 www.tatraleasing.sk

Slovenija**Raiffeisen Leasing d.o.o.**

Letališka cesta 29a
 SI-1000 Ljubljana
 Tel: +386-1-241-6250
 Faks: +386-1-241-6268
 www.rl-sl.si

Ukrajina**LLC Raiffeisen Leasing Aval**

Moskovskiyi Prospect 9
 Build. 5 Office 101
 04073 Kijev
 Tel: +380-44-590 24 90
 Faks: +380-44-200 04 08
 www.rla.com.ua

Podružnice i predstavništva – Evropa**Francuska****RBI Predstavništvo Paris**

9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
 75008 Pariz
 Tel: +33-1-45 612 700
 Faks: +33-1-45 611 606

Njemačka**RBI Podružnica Frankfurt**

Wiesenhüttenplatz 26
 60 329 Frankfurt
 Tel: +49-69-29 921 924
 Faks: +49-69-29 921 9-22

Švedska**RBI Predstavništvo Nordijske zemlje**

Drottninggatan 89, 14th floor
 11360 Štokholm
 Tel: +46-8-440 5086
 Faks: +46-8-440 5089

Velika Britanija**RBI Podružnica London**

Leaf C 9th Floor, Tower 42
 25 Old Broad Street
 London EC2N 1HQ
 Tel: +44-20-79 33-8000
 Faks: +44-20-79 33-8099

Podružnice i predstavništva – Azija i Amerika

Kina

RBI Podružnica Peking

Beijing International Club Suite 200
2nd floor
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Peking
Tel: +86-10-65 32-3388
Faks: +86-10-65 32-5926

RBI Predstavništvo Džuhaj

Room 2404, Yue Cai Building
No. 188, Jingshan Road, Jida,
Zhuhai, Guangdong Province
519015, P.R. Kina
Tel: +86-756-32 3-3500
Faks: +86-756-32 3-3321

Indija

RBI Predstavništvo Mumbai

501, Kamla Hub, Gulmohar Road, Juhu
Mumbai – 400049
Tel: +91-22-26 230 657
Faks: +91-22-26 244 529

Koreja

RBI Predstavništvo Koreja

#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno 1 ga
Seul 110-888
Republika Koreja
Tel: +82-2-72 5-7951
Faks: +82-2-72 5-7988

Singapur

RBI Podružnica Singapur

One Raffles Quay
#38-01 North Tower
Singapur 048583
Tel: +65-63 05-6000
Faks: +65-63 05-6001

SAD

RB International Finance (USA) LLC

1133 Avenue of the Americas,
16th Floor
10036 Njujork
Tel: +1-212-84 541 00
Faks: +1-212-94 420 93

RZB Austrija Predstavništvo Njujork

1133 Avenue of the Americas,
16th Floor
10036 Njujork
Tel: +1-212-59 3-7593
Faks: +1-212-59 3-9870

Vijetnam

RBI Predstavništvo Ho-Ši-Min

35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist 1
Ho-Ši-Min
Tel: +84-8-38 214 718,
+84-8-38 214 719
Faks: +84-8-38 215 256

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG

Austrija

Am Stadtpark 9
1030 Beč
Tel: +43-1-26 216-0
Faks: +43-1-26 216-1715
www.rzb.at

Podaci o publikaciji

Urednik, izdavač

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387-81-92-92-92
Faks: +387-33-213-851
Internet: www.raiffeisenbank.ba

Koncept, dizajn: McCann d.o.o. Sarajevo

DTP: Boriša Gavrilović

Fotografija: Jasmin Fazlagić

Prognoze, planovi i projekcije budućeg stanja date u ovom Godišnjem izvještaju temelje se na saznanjima i procjenama kojima je Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina raspolagala u vrijeme izrade izvještaja. Iste su, kao i sve izjave koje se odnose na budućnost, podložne poznatim i nepoznatim rizicima, kao i neizvjesnostima koje mogu dovesti do znatnih razlika između stvarnih rezultata i rezultata prikazanih u navedenim izjavama. Tačnost prognoza i planiranih vrijednosti projekcija nije moguće garantirati.

Izradi ovog Godišnjeg izvještaja i provjeri podataka posvećena je najveća moguća pažnja. Ipak se ne mogu isključiti greške kod zaokruživanja iznosa, prosljeđivanja i pripreme za štampu kao ni štamparske greške. Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa i procenata mogu se pojaviti razlike u zaokruživanju. Ovaj Godišnji izvještaj je sastavljen na bosanskom jeziku. Engleska verzija izvještaja predstavlja prevod izvornika koji je sastavljen na bosanskom jeziku. Jedina mjerodavna verzija jeste verzija napisana na bosanskom jeziku.